

Su Sulat ni Pablo tu nga Getaw ROMA

Mendadi, ki syudad Roma kini, iin su kapital di sala nasud begudiin megbaya' di melaun benwa. Sug benwa Europa, sug benwa Asia (piningalan dun nemun nasud Turkey), sug benwa Siria (piningalan dun nemun su Middle East) sampay sug benwa Africa dapit gilidan gendaw dig dibaluy, iini miguit dun su getaw Roma. Ki syudad Roma kini, iin su pegbenwanan nu tampusan metaas gadi' muka' nu ngag duma kaunutan. Tatap meditui melaun getaw, ma'niin nug betad Pilipino meditu syudad Menila'.

Su suminulat dig libru kini, si Pablo, iini peneligan ni Isus migukit Gempia Petenday tu nga kana' getaw Judea. Sa' sinulaten ini, nda' siben mekeditug Roma si Pablo, laak taginaanen dun meditu, kaas piwitanen sulat su nga suminakup dini Isus dia, adun mekepepenemba' dinilan. Delendeman ni Pablo, meguliug ditug Roma, adun mektinebangay ilan nu nga sakup ni Isus dia mekatag di kekpetuud nilan.

Iini gembagel pantagen di sinulat kini, kig bian nu kelegawen nu Megbebaya' di nga getaw. Kagina mimilas si Adan ditu Megbebaya' begudiin, iini kebetang nug launan getaw sapu' ni Adan, mekesesala'. Laak ki gasal nu Megbebaya', nda'iduni melamug dun melaat, bisan maika'. Sa' ma'antu, kenduta' dun nu getaw maku' madap diniin? Muka' mekenduta' mai

kebantang nu getaw mekauli' ditug langit, su pegbenwanan nu Megbebaya'? Naa, pinenggi' duun siai getaw mekpetuud gupia ditu Misulat Palinta nu Megbebaya', mabu' iini mbantang madap diniin. Kaas mekelelaatlelaat su nga getaw, pu' nda'iduni kilawan mekegdunut gupia tu tibuuk Palinta nu Megbebaya'. Kaas, su nda' pa mbaali gekleb langit bu' lupa', daan na pigdelendem nu Megbebaya', lumusad dinig lubang kini, megigetaw maa' nu kilawan, adun gumanti' di kelegenay nu getaw sampay su kepatay nu getaw, sa'itada, iin na gupiai megbayad tu sala' nu getaw. Sa' ma'antu, minuud su Megbebaya' tug delendemanen kia, luminusad tu'u. Iin si Isukristu.

Mendadi, sinulat dini ni Pablo sug bian nu kepeduma nu getaw di kelegawen ni Kristu kini di nga kilawan. Inukiten pu' kana' nu tegel nu getaw dumunut tu Palinta nu Megbebaya', kana' dadema nu tegel nu getaw menggulaula melengas. Pisuunen tu'u pu' iini medawat nu Megbebaya' adun mpeduma ita di kelegawenen, su laak kesalig ta diniin.

¹ Naan si Pablo, sesugu'enu ni Kristu Isus, pu' inggatu nu Megbebaya' mbaal peneliganen. Tindu' dau dema niin megukit Gempia Petenday.

² Ki Gempia Petenday, iin sug daansama' pinasad nu Megbebaya' tu nga pimuunanen sinugu'en kanugdiin muka' su sinulat nilan di pegbesaan Misulat Talu'en.

³ Iin, mekatag dig Bata'en su Kaunutan ta si Isukristu. Si Isukristu, kilawan, pu' su kegigetawen, sapu' ni David.

⁴ Diniwatai ginaanen, pu' su ketubu'en puli', minita' di ketaas ginuungen pu' iin sug Bata' nu Megbebaya'.

⁵ Naa naan, pipiananu nu Megbebaya', pu' bigayanu niin pegbaya' peneliganu ni Isukristu, adun enggaten kui getaw dig launan bansa mekpetuud diniin.

⁶ Sampay yamu nga getaw megbenwa ditug lunsud Roma, pu' inggat amu nu Megbebaya' sumakup dini Isukristu.

⁷ Mendadi suminulatu diniu ngag launan petailen nu Megbebaya' dia, ginggaten mbaal piglegetawanen. Penenebiin ku tu Gama' ta Megbebaya' muka' tu Kaunutan ta si Isukristu, begayan amu nilan tulung muka' pianan ginaa.

Kenenabi di Kekpaladpalad

⁸ Mendadi yamu, iinig bekna telu'en ku diniu, pu' mekpaladpaladu tu Megbebaya' saba' di kelaunan niu, pu' migdedengeg na di tibuukan benwai kekpetaud niu dini Isukristu. Kagina sakupu ni Isukristu, mekpaladpaladu tu Megbebaya' su pektemuyen ku.

⁹ Bisan saak tug Diwata, metuudi sinulatu kini. Pu' sa' menenabiu, tatapu amu penenebiay ditu Megbebaya' su pektemuyen ku di ndi' megdua'dua'ig delendeman ku. Ki kektamuyu, iin su kegukitu di Gempia Petenday mekatag dig Bata'en.

¹⁰ Iini penenebiin ku, buang nau niin meguliug dia niu, sa' delendemanen,

¹¹ pu' mauya'an ku gupia mekinita'ay ita, adun mbegayan ku amu kepia nu Megbebaya'. Iini begayan ku amu dun, pu' adun mpantekig delendeman niu.

¹² Sa'itada, mektinebangay ita di kekpetuud ta dini Isukristu, pu' mebangan amu nu kekpetuudu, muka' mebangan dau dema nu kekpetuud niu.

¹³ Mingumpated, mauya'an ku dadema mesuunan niu pu' sanu deksu' na delendeman ku mangayu dia niu, laak duuni migbelibad dun. Pu' mauya'an ku melaun diniui magaku sumakup dini Isukristu, maa' danu kesakup dun nu ngag lain getaw kana' getaw Judea.

¹⁴ Subay ebangan ku na su nga ginis bansa getaw, su nga gindukadu muka' nga nda'i sebutenen, su nga metaasi sinuunanen muka' nga ginuranti.

¹⁵ Kaas mauya'an ku gupia, ukiten ku dadema diniu su Gempia Petenday, yamu nga getaw megbenwa diag Roma.

Su Ginuung nu Gempia Petenday

¹⁶ Naa, ki Gempia Petenday kini, kana'u mpiid dun, pu' iin su mbaluy ginuung nu Megbebaya' mekeglegawen tug launan getaw mekpetuud dun. Pigbeknanan petendayay su nga getaw Judea, dayun su nga kana' getaw Judea.

¹⁷ Pu' biwasan di nga getaw su kebian di kekpesikesuun dinita nu Megbebaya' miksekat di Gempia Petenday. Ki kesalig tai kebianen, pu' iin su puunanen muka' deksu'anen. Nda'

ba mesulat di Misulat Talu' nu Megbebaya' kanugdiin, "Adini getaw pemilangen nu Megbebaya' mekesuun saba' nu kesaligen, malapen sug begu ketubu'."

Su Sala' nug Launan Getaw

¹⁸ Naa, su nga getaw mimilas tu Megbebaya' muka' miglimbung tu samatawen, pisuun na nu Megbebaya' pu' ilan, melabu' ilan gela' di ginukumanen, su nga getaw megbebelabag tu metuud mekatag di Megbebaya' saba' nu kemilasen.

¹⁹ Diadia melabu' di ginukuman nu Megbebaya', pu' pia pimantek nu Megbebaya' diniin su kekpesuun mekatag di Megbebaya', pimilasen.

²⁰ Ndi' ba metuud? Genat tu kegbuat nu Megbebaya' dinig lumbang kini, su gasal nu Megbebaya' ndi' maita' muka' su ginuungen nda'i tamanen, mesuunan nu getaw puun tug biwaten. Kaas nda'i katadenganen dun su kemilasen.

²¹ Pia misuunanen pu' su Megbebaya'ig Diwata, nda'en pegbesaay su mbantang tu Megbebaya', muka' nda'en peladpeladay di kepianen diniin. Kaas sug delendemanen, nda' nai pantagen, lumbus laak bengu'bengu'en.

²² Pia maa' laungen dun metaasi sinuunanen, mibaluy bengu'bengu'en.

²³ Muka' pa pagid, piktamuyeni ngag ledawan binaal maa' palas nu kilawan muka' nu manuk-manuk muka' nu metetubu', sabaya' su Megbebaya', su nda'i gumulen.

24 Mendadi, kagina midupangi nga getaw, biwang nu Megbebaya' diadia megdusa mikpuun tu melaat gayaken, su tampusan mekepiidpiid.

25 Pigbelesen tug balus su kedawaten tu metuud mekatag di Megbebaya'. Pingadapen muka' piktamuyen sug binaal nu Megbebaya', sabaya' su Minaal dun, su gempia pegdedengen di nda'i gikteben. Amen.*

26 Kagina mikteliud su getaw tu Megbebaya', biwang nu Megbebaya' penggulaulanen su gayaken mekepiidpiid. Pia su ngag libun, diadia nda'en pektalente nay sug betaden pekelibun.

27 Su ngag laki dadema, diadia tiliudanen sug betaden mayak tug libun, pu' mitutung gayaken tu samalakinen. Pinggulaulanen tu samalakineni mekepiidpiid gupia. Mbiananen dayun su mitibaba' mbantang ginukuman nu Megbebaya'.

28 Kagina laung dun nu getaw pu' ndi'en mpia pektalente nan su tantu sinuunan mekatag di Megbebaya', biwang diniin nu Megbebaya' dunutanen su kana' gempia delendeman. Kaas penggulaulanen dadema su ndi' mpia penggulaulaan.

29 Melendu'an kedupang. Megdusa. Mesaku gupia. Melaat gupiai pigbetaden. Melaat gupiaig delendemanen. Mengimbegu. Memunu'an. Meksual, melimbung, mengumpiid, menlibak.

30 Peglaatanen sug dengeg nu samatawen, bentaanen su Megbebaya'. Mekpelegbas gulaulanen. Mekpelabawlabaw. Menakabul. Daal

* **1:25 1:25** Sug Amen, iini penggelal nu getaw Jedea, ma'ananen, Ma'antu, pu' mengaku' di miuna.

daig delendemanen, su ginis melaat gulaulanen. Mesandeng tu nga mekegulanen.

³¹ Megbu'angbu'ang gupia. Nda'i saligen, nda'ig lelaaten tug dumanen.

³² Misuunanen su Palinta nu Megbebaya' pu' adini getaw menggulaula dun, ginukuman dun nu Megbebaya' laga' na ginaanen. Pia misuunanen ia, pinemalanen penggulaulaay su melaat, muka' dedialanen pa pagid su ngag дума getaw menggulaula dun.

2

Mukum su Megbebaya' tug Launan Getaw

¹ Naa mendadi, dani'a, pia ta' taway dun, sa' pegdena'en mu su ngag дума getaw mekedupang, ta' mai pegelalan mu dun? Pu' sa' pegdena'en mu ilan, maleg dig lawas mu, pu' misama dai gulaula mu.

² Ndi' ba metuud, misuunan ta pu' melegdengi kaukum nu Megbebaya' di nga getaw menggulaula di melaat gulaula kia?

³ Naa, sa' pegdena'en mu su menggulaula dun, asal penggulaulaan mu dadema, ta'ig batik mu dun, ndi'a mpeduma di ginukuman nu Megbebaya'?

⁴ Muka' ma'niin nda' naig laga'en di ginaa mu su gembagel lelaat nu Megbebaya' dini'a, muka' su kektigelen dig dupangan nu nga getaw. Nda' mu ba mesuunay pu' lelaatan ka nu Megbebaya', adun meksikesuun ka?

⁵ Laaki gaak ginaa mu muka' mpauka gusay meksikesuun, kaas pebegelen mui ginukuman

dini'a nu Megbebaya', sa' matengi gendaw paita'en dig launan getaw su ginukumanen. Pu' melepengi kengkukumen di tiba'an getaw.

⁶ Pu' sugdaan nu Megbebaya' su nga getaw, saladua', mbantang tu gulaulanen.

⁷ Ma'antu duuni getaw menamal meksikesuun, adun enalen nu Megbebaya' muka' pegbesaanen, muka' begayanen pa pagid ketubu' nda'i tamanen. Adin su mengma'nia, begay diniin nu Megbebaya' su ketubu'.

⁸ Duun dademai getaw mesaku gupia, muka' gempemilas tu metuud, pu' adun dunutanen sug limbung. Adin su mengma'nia, pelebu'an nu Megbebaya' ginukuman, pu' mangit dun gupia su Megbebaya'.

⁹ Mendadi, pia ta' taway dun, sa' menggulaula melaat, peglegetan muka' melegenan, sa' su getaw Judea, sa' su kana' getaw Judea, megela' mekebian dun.

¹⁰ Laak dagid, enalen nu Megbebaya' muka' pegbesaanen su nga menggulaula tu melengas. Begayan ilan nu Megbebaya' kelinaw, pu' piseksuden ilan diniin muka' tu nga samataw nilan. Duun dademai nga getaw Judea muka' kana' getaw Judea mekebian dun.

¹¹ Pu' nda'idunig lingken petailen nu Megbebaya'.

¹² Naa, su nga kana' getaw Judea, nda' ilan pesuunay ni Moises Palinta nu Megbebaya'. Pia nda' ilan palintaay, sa' mekesala' ilan, gukuman dinilan matay di nda'i tamanen. Su nga getaw Judea pelum, pisuunan ilan ni Moises kanugdiin Palinta nu Megbebaya'. Kaas sa' mekesala' ilan,

su Palintai mukum dun dinilan.

13 Pu' kana' nu mekineeg laak tu Palintai mekeseksud tu Megbebaya'. Iini pesikesuunen nu Megbebaya', sug dumunut dun.

14 Su nga kana' getaw Judea, pia nda' ilan palintaay nu Megbebaya', sa' dунutan nilan sug betad nu Palintanen puun tug delendeman nilan, mpaita' nilan pu' mesuunan nilan su gempia baalen muka' su ndi' mpia.

15 Pu' mpaita' di gulaula nilan pu' mibetang dig dialem ginaa nilan sug betad nu Palinta nu Megbebaya'. Misangu' dadema nug delendeman nilan pu' di ginaa nilan su Palinta, pu' taang dun, dengaten nug delendeman nilan sug lawas nilan, taang dun, penagalen.

16 Su gendaw paukum na nu Megbebaya' dini Isukristu su giglud delendeman nug launan getaw, ma'antui mpenggulaula. Iini mitalu' di Gempia Petenday pigukitu di nga getaw.

Su nga Getaw Judea muka' su Palinta nu Megbebaya'

17 Naa yamu, tinalu' niu pu' getaw Judea amu muka' siligan daw niu su Palinta nu Megbebaya' pesalabuuken amu niin daw diniin. Pingangya' niu su kesambat niu tu Megbebaya'.

18 Misuunan daw niu sa' ta' alanduni mauya'an nu Megbebaya' baalen niu. Kagina mitu'unan amu Palintanen, misuunan da niu dema su tantu kepianan.

19 Mituudan amu dun pu' mekpenulu' daw amu tu nga getaw maa' nu mibuta, pu' nda' ilan mpalintaay. Ma'niin daw amu tilaw nu nga

getaw mideleman, adun maita' nilan sug bieran pangay ditu Megbebaya'.

²⁰ Mektitulu' amu tu ngag bengu'bengu'en, muka' mekpetu'un damu dema di nga maika' pai misuunanen, pu' migela' palintaay diniu su sinuunan muka' su metuud mitalu' di Palinta nu Megbebaya'.

²¹ Yamu nga getaw Judea, piktu'unan niu sug дума getaw, mauma dema nda' niu pektu'unay sug lawas niu? Migwali amu pu' ndi' mpia megdaaw, asal masi' megdaaw damu dema.

²² Tinalu' niu tu getaw pu' subay ndi' menlelingay, mauma dema menlelingay amu? Pigliaw daw niu su nga sagya diwata, mauma dema suled mamu tug balay tanda' bitangan ledawan nu sagya diwata, adun megdaaw amu dia?

²³ Yamu getaw Judea, mingangya' amu pu' yamu dawi piwitan nu Megbebaya' Palintanen. Mauma dema pingumpiid niu su Megbebaya', pu' pimilas niu gupia su Palintanen?

²⁴ Nda' ba mesulat kanugdiin, "Saba' diniu nga getaw Judea, piksudi'an su Megbebaya' nu nga kana' getaw Judea."

²⁵ Naa, ki kesirkunsisu diniu tu'us pu' getaw Judea amu, duun daani pantagen sa' laak dunutan niu su kelaun pinalinta nu Megbebaya'.* Laak sa' pemilasan niu su Palintanen, ki tu'us kiin, nda'i pantagen, lepeng nda' damu peginetaw Judea.

* **2:25 2:25** Sug betad sirkunsisu, tinitulu' nu Megbebaya' tu nga getaw Judea. Su gembata' laki, sa' walu endaw genat di kegigetawen, tebia' tuli'en, pu' guluganen, tu'us pu' getaw Judea, sa'itada getaw mektamuy tu Megbebaya'.

26 Mendadi, sa' duun dayuni getaw kana' getaw Judea, laak medunutanen sug betad nu Palinta nu Megbebaya', pemilangen nu Megbebaya' tantu getaw Judea.

27 Pia kana' getaw Judea muka' nda' mbaalay tu'us pu' getaw Judea, dinunutanen sug betad Palinta. Ma'nia, paita'en pu' yamu pasi', ukumen amu nu Megbebaya' mekatag di kektalenten niu dun, pu' mimilas amu, pia mipalintaan amu nu misulat Palinta nu Megbebaya' muka' mitu'usan amu dig betad getaw Judea.

28 Pu' adin ma su tantu getaw Judea muka' su tantu tinu'usanen? Kana' nu getaw mitu'usan dig lawas laak.

29 Iini tantu getaw Judea, su meginetaw Judea dig delendemanen. Sa'itada, su mikpetu'us dig delendemanen. Kiai ketu'us dun nug Balakat nu Megbebaya', kana' nug betaden getaw Judea. Su getaw ma'nia, iini mekpenal diniin, su Megbebaya', kana' nu getaw.

3

1 Naa sa' ma'antu, su nga getaw Judea, gembagel pa bai pantagen batul nu nga kana' getaw Judea? Muka' ki tu'us nilan kia, duun bai pantagen?

2 Duun lai! Gembageli pantagen dig launan kibianan. Beknanen, siligan ilan nu Megbebaya' Misulat Talu'en.

3 Metuud, duuni getaw Judea kana' meseligan. Laak, pia ma'antu, penuuden tantu nu Megbebaya' su pinasaden dinilan kanugdiin.

⁴ Pu' pia belusenig launan getaw, nda'iduni telu'en nu Megbebaya', subay metuud. Nda' ba mesulat kanugdiin,

“Subay mpaita' mu su kekesuun mu dig launan talu' mu.

Muka' subay mekegdaaga sa' dengaten ka.”

⁵ Laak dagid, pinenggi' sa' mpaita' ta di kemilas ta pu' mekesuun pasi' su Megbebaya', ta' maig delendeman ta dun? Delendeman ta ba sia pu' kana' ita mbantang ukumen nu Megbebaya'? Kinilawan laaki sinulatu kini.

⁶ Ndi' lai mesu'at! Pu' sa' metuud, kana' meglepengi kaukum nu Megbebaya', kenduta'i kaukumen dun sug launan getaw?

⁷ Naa, sa' pinenggi' megbalusu, muka' puun tug balusu maita' dayun pu' meglegintuud su Megbebaya', mauma dema ukumen dinaan mikesala'u, asal metaas pai kegdedengeg nu Megbebaya' saba' nug balusu?

⁸ Muka' pa pagid, mauma dema ndi' telu'en, “Penemalan ta penggulaulaay su melaaten, adun medeksu' di melengas?” Duun daani getaw miglekuti dinaan, pu' laung nilan kiai titulu'an ku. Ukuman pailan nu Megbebaya' di mitibaba' nilan!

Nda'iduni Getaw Mekesuun

⁹ Naa mendadi, ta'ig batik niu dun? Su kebetang nami nga getaw Judea, melengas pa ba di pegita'en nu Megbebaya' batul nu kebetang niu nga kana' getaw Judea? Kana'! Nda'i pigbida'anen. Ndi' ba metuud pinita'u na daan diniu pu' gempantek sug launan getaw, milabu'

dig betad nilan mekesala', su nga getaw Judea sampay su nga kana' getaw Judea?

¹⁰ Nda' ba mesulat,

“Saladua', nda'iduni mekesuun di pegita'en nu Megbebaya'.

¹¹ Nda'idun dademai getaw mesabuten sa' ta' alanduni kekesuun.

Nda'i getaw pekpenengaunenig bianan pangay tu Megbebaya'.

¹² Tiliudan nug launan getaw su Megbebaya'.

Kig launanen kia, mikesala'.

Bisan sala tawan, nda'iduni mekesuun.

¹³ Su penelu'en nilani maa' nug lebeng binulingkal, saba' kelaatenen.

Nda'iduni kabit nilan, lumbus balus.

Muka' iin dademai telu'en nilan, su kegbulang nilan tug duma nilan, maa' nu telis nu mamak.

¹⁴ Ma'niin miglimpawa'ig baba' nilan di tuyud.

¹⁵ Iini mededali' nilani pemesait muka' patay.

¹⁶ Bisan tanda' ilan pangay, pikiatiat nilani kelaatan muka' kelegenay nilan di nga getaw.

¹⁷ Ndi' nilan eksudeni nga getaw di kelinaw.

¹⁸ Nda' dig delendeman nilan su Megbebaya', kaas nda' nilan iin pegbesaay, muka' nda' nilan endekay.”

¹⁹ Naa, su kelaun Palinta nu Megbebaya', mesuunan ta pu' iin laakig duunig labeten dun, yami nga getaw Judea. Kagina ma'nia, sug launan ta, nda'i gempia ta sembag dun sug dangat dinita, kaas mbianan ta pai ginukuman nu

Megbebaya', pu' migela' mekesala' sug launan getaw.

²⁰ Pu' pia sala tawan, nda'iduni mekesuun di pegita'en nu Megbebaya' mekatag di kedunuten tu Palinta. Iini pinalinta dun dinita nu Megbebaya', adun mesuunan nug launan getaw, mikesala' ita.

Ta' mai Kemilang dun nu Megbebaya' Mekesuuni nga Getaw?

²¹ Naa, nandaw, kig bian nu Megbebaya' tu kemilangen di nga getaw mekesuun, biwasanen na. Kana' iinig bian dun su kedunut nu nga getaw di Palinta. Pia ma'antu, duuni misulat di Palinta nu Megbebaya' pisulaten dini Moises muka' su ngag duma pimuunanen dengantu mekatag di kepesikesuun di getaw.

²² Pemilangen nu Megbebaya' mekesuun su nga getaw pebian di kesalig ta dini Isukristu. Sug launan getaw mekpetuud diniin, mesamai kemilangen dun, sa' su getaw Judea, sa' kana'.

²³ Pu' mikesala' ita, launan ta, muka' melayu' naita di kelengas nu pegbaya' daansama' mitendu' nu Megbebaya' gasal getaw.

²⁴ Laak dagid, tinulung naita nu Megbebaya' di nda'i sugda ta dun. Pemilangen ita mekesuun, saba' nu keganti' ni Kristu lekatén ita di sala'.

²⁵ Mitendu' nu Megbebaya' si Kristu kini matay megusan dugu', adun launan getaw sumalig diniin, pedesunenen di sala' nilan. Mingma'nia adun pesuun nu Megbebaya' di nga getaw pu' iini mekesuun. Pia daansama' pituyang nu

Megbebaya' su sala' nu getaw saba' nug lelaaten dinilan,

²⁶ nandaw, pisuunen di nga getaw pu' meglepengi kaukumen di getaw, pu' pengebetenen nai sala' nilan. Muka' pisuunen na pu' mesu'at na pemilangen mekesuun su mekpetuud dini Isus.

²⁷ Naa ma'antu, ta' mai gempia ta pengangya'? Nda'idun! Mauma dema? Pu' su kemilang dinita nu Megbebaya' mekesuun, kana' saba' nu kedunut ta tu Palinta. Iini pemilangen ita niin dun mekesuun, pu' sumalig ita diniin.

²⁸ Pu' mituudan ita dun pu' pemilangen nu Megbebaya' mekesuun su nga getaw saba' nu kesalig ta laak, kana' nu kedunut ta tu misulat Palintanen.

²⁹ Su getaw Judea ba laaki mektamuy tu Megbebaya'? Sa' pektemuyen dadema nu nga kana' getaw Judea? Pektemuyen dadema nilan lai!

³⁰ Asa salabuuki Megbebaya'. Pemilangen mekesuun su nga getaw Judea meksekata di kesalig nilan dini Kristu. Pemilangen dadema mekesuun su nga kana' getaw Judea, sa' sumalig dailan dema diniin.

³¹ Mingma'anan ba ia pu' tiliudan nu kesalig ta su Palintanen? Ndi' lai! Kagina sumalig ita dini Isukristu, dumunut daita dema tu Palintanen.

4

Mibaal si Abraham Penenggi'an di Kesalig

¹ Naa si Abraham, su ginepu'ay nug bansa nami, alandun dayuni telu'en ta mekatag diniin? Ta' mai mibiananen?

² Sa' upama iin siai pimilang dun nu Megbebaya' mekesuun si Abraham, pu' saba' nu pinggulaulanen, duun siai pengangya'en. Laak ndi' mesu'at di pegita'en nu Megbebaya'.

³ Alanduni tinalu' di Misulat Talu' nu Megbebaya' mekatag dini Abraham kini? "Mikpetuud si Abraham ditu Megbebaya', kaas pimilang nu Megbebaya' mekesuun, saba' nu kesaligen diniin."

⁴ Naa, pinenggi' duuni tinindanan, su tinindan dun, ndi' mpemilang bigay, pu' piglesayanen.

⁵ Naa, kana' ma'niai kemilang nu Megbebaya' mekesuun su getaw, pu' sa' seligan nu getawi kesaligen ditu Megbebaya' sabaya' su gulaulanen, pemilangen nu Megbebaya' kekesuuneni kesaligen. Pu' su Megbebaya'i memilang mekesuun tu getaw mimilas sa' sumalig na diniin.

⁶ Ma'nia dademai ma'anan nu tinalu' kini ni David kanugdiin, pu' leliagen su getaw pemilangen nu Megbebaya' mekesuun di nda'i tegelen dun. Nda' ba mesulat,

⁷ "Liliag na su getaw pidasun na nu Megbebaya' ditug limbungen,

muka' lilaatan nu Megbebaya' ditu sala'en!

⁸ Liliag nai getaw nda' na dig delendeman nu Megbebaya' su sala'en!"

⁹ Naa, kig leliag kia tinalu' ni David, danu nga getaw Judea ba laak? Kana' lai, pu' leliagen dadema su nga kana' getaw Judea, pu' mialapu

kamun ditu sinulat ni Moises, laungen, “Pimilang nu Megbebaya' mekesuun si Abraham, saba' nu kesaligen diniin.”

¹⁰ Mendadi si Abraham, nanunen maia mibianan? Su nda' pain sirkunsisuay, sa' mitubus na? Su kemilang dun nu Megbebaya' mekesuun, mibiananen na, su nda' pa sirkunsisuay.

¹¹ Sikna mikpetuud si Abraham ditu pinasad nu Megbebaya' diniin, sinirkunsisu dayun, pu' tu'us tu gandang kemilang nu Megbebaya' diniin mekesuun. Iini pimilang dun, pu' saba' nu kesaligen. Kaas si Abraham, mibaluy ma'niin gama' di ginaa nug launan getaw sumalig ditu Megbebaya' muka' pemilangenen mekesuun. Kiin, bisan nda' ilan mesirkunsisu.

¹² Iin dademai gama' nu nga getaw misirkunsisu, sa' minunggiling dailan dema tu kesalig ni Abraham, su nda' pain mesirkunsisu.

Su Pinasad nu Megbebaya' Medawat di Kesalig nu Getaw

¹³ Naa su Megbebaya', kanugdiin minasad iin dini Abraham sampay tu nga sapu'en pu' begayen dinilanig lubang kini. Iini pinasaden dun pu' suminalig si Abraham diniin, kana' nu kedunut ni Abraham tu Palintanen. Pimilangen dayun si Abraham mekesuun.

¹⁴ Pu' sa' upama begayan pinasaden su nga dumunut tu Palintanen, nda' siai gatagen su kesalig nu getaw. Mikula'ula' dadema sia su pinasad nu Megbebaya', pu' nda'iduni mekedunut gupia tu Palintanen.

¹⁵ Kaas pebiananeni nga getaw ginukumanen mikpuun tu Palintanen. Laak sa' nda'idun siai palinta, nda'idun dadema siai memilas dun.

¹⁶ Mendadi ki pinasad kini nu Megbebaya', malap ta meksekat di kesalig ta, adun mpantek pu' su tulung nu Megbebaya'i tantu puunen. Kiin, adun mpantek dadema pu' mekalap dun sug launan sapu' ni Abraham, sa' su ngag dumunut tu Palintanen, sa' su nga mpeduunan kesalig maa' dadema nu kesalig ni Abraham. Pu' si Abraham, mibaluy na ginepu'ay nug launan ta, ita nu nga suminalig tu Megbebaya'.

¹⁷ Pu' nda' ba mesulat kanugdiin di Misulat Talu' nu Megbebaya', "Binaalu ya'a gama' nu getaw di melaun bansa." Kaas di pegita'en nu Megbebaya', mikpalas su pinasaden. Iini minasad dun, su Megbebaya', su seligan ni Abraham muka' su mekpetubu' di minatay na, sampay su maal tug launanen, pibian laak di talu'en.

¹⁸ Naa si Abraham, mituudan dun su tinalu' nu Megbebaya' pu' mbaluy melaun bansa su sapu'en, kaas mikpedateng dun. Pia nda'idun siai pedetengen, pu' megulang na gupiai sawanen, mikpedateng gusay. Kaas mibaluy ginepu'ay nu melaun getaw, maa' da nu tinalu' nu Megbebaya' diniin, laungen, "Su kelaun nu nga sapu' mu, maa' danug bitun."

¹⁹ Bena' midelendemen sug lawasen, mipemilangen ma'niin minatay na, pu' pekpanaw na di megatus taun. Ndi' na mapet bata'en su sawanen si Sara. Pia ma'antu, mituudan da dun gusay.

20 Nda' meluka'i kesaligen tu Megbebaya', pu' nda' pegdua'dua'ig delendemenan mekatag di pinasaden. Migiseg dademai kesaligen, saananen menamal mekpededengeg tu Megbebaya'.

21 Mekpedateng da gusay pu' megaga nu Megbebaya' penggulaulaanen su pinasaden diniin.

22 Saba' nu kesaligen, misulat dayun kanugdiin pu' pimilang nu Megbebaya' mekesuun.

23 Su sinulat ditu Misulat Talu' nu Megbebaya', laung, "Pimilang nu Megbebaya' mekesuun," kana' laak mekatag dini Abraham.

24 Mekatag dadema dinita, ita nu nga pemilangen nu Megbebaya' mekesuun sa' mekpetuud ita tu Megbebaya', su mikpetubu' puli' dini Isus su Kaunutan ta.

25 Si Isus kini, iini bigay nu Megbebaya' matay puun tu kemilas ta. Pitubu'en dayun puli', adun mpemilang ita niin mekesuun, ma'niin nda'i sala' ta.

5

Piseksud ita ni Kristu tu Megbebaya'

1 Mendadi ita, kagina pimilang ita nu Megbebaya' mekesuun saba' nu kesalig ta, piseksud daita dema nu Kaunutan ta si Isukristu ditu Megbebaya'.

2 Muka' piduma naita niin di tulungen mbianan ta gebii gendaw mekatag di kesalig ta. Kaas liliag ita tu pedetengen ta pu' ditug binaya' gebii bu' gendaw, mpeduma ita tantu tu kegdedengeg nu Megbebaya'.

³ Sinangkali' pa tanan, liliag ita tu kegleget dinita, pu' misuunan ta sa' peglegetan ita, meglegintau paita mektigel dun.

⁴ Muka' sa' metau naita mektigel di kegleget dinita, leliagen dinita su Megbebaya'. Mendadi kagina leliagen dun su Megbebaya', pedetengen ta pu' pepianan ita niin.

⁵ Ki pedetengen ta, kana' kebulug, pu' lilaatan ita gupia nu Megbebaya' pibian dig Balakaten bigayen megbenwa di ginaa ta.

⁶ Naa, su nda' paita megawen, sa' minateng nai gendaw tindu' nu Megbebaya', minatay si Kristu megabang dinita nu nga memilas getaw.

⁷ Melegen ta pegdelendemeni getaw meliag matay adun megabang dig duma nda'i sala'en. Asa duuni getaw mauya'anen matay megabang di mekesuun getaw.

⁸ Laak su Megbebaya' pasi', pinita'en dinita su kebagel petailanen, pu' sinegay mikesala' paita getaw, minatay si Kristu megabang dinita.

⁹ Kagina mipemilang ita nu Megbebaya' mekesuun miksekat tu kepatay ni Kristu, labi naita niin megawen di ginukumanen tug launan getaw.

¹⁰ Pu' sa' saanan ta kumuntra tu Megbebaya', mipeseksuden ita diniin saba' nu kepatay nug Bata'en, labi na guunen ita niin meksekat di ketubu'en nemun.

¹¹ Pidag pa tanan, liliag ita tu pipenggulaula nu Megbebaya' di Kaunutan ta si Isukristu, pu' piseksud ita ni Isukristu ditu Gama'en Megbebaya'.

Peguntain ta si Adan bu' si Kristu

¹² Naa sug betad mekesala', iini mitua' dun dinig lumbang, pu' duuni sala tawan mikesala' kanugdiin, si Adan. Saba' nu sala' ni Adan, pipatay nu Megbebaya', kaas mileep na dig launan getaw ki gasalen matay, pu' mikesala' dademaig launan getaw.

¹³ Su nda' pa palintaay nu Megbebaya' su Palintanen, daan na dinig lumbang sug betad mekesala'. Kagina nda' pai Palinta, nda' pa mpengebeti sala'.

¹⁴ Pia ma'antu, genat di timpu ni Adan sampay di gendaw pisuun nu Megbebaya' dini Moises su Palintanen, mesuunan ta mikesala' da gusay su nga getaw, pu' launan nilan, minatay. Minatay dailan gusay, asa su sala' nilan, kana' maa' nu sala' ni Adan, su mimilas tu tinitulu' diniin nu Megbebaya'.

Naa, si Adan muka' ki getaw metua' pa dig binaya' gebii bu' gendaw, mesu'at peguntain tailan.

¹⁵ Laak nda' ilan dua' peksama, pu' ki tulung nu Megbebaya' pibian di sala tawan kini si Kristu, kana' maa' nu sala' ni Adan. Sala da ni Adan, laak minatay su melaun getaw saba' nu melaat pinggulaulanen. Gembagel paig lelaat nu Megbebaya' ditu sala' ni Adan, pu' tinulungen su melaun getaw saba' nu kepepia dinita nu sala tawan si Isukristu.

¹⁶ Ndi' meksamai mibianan ta saba' nu tulung nu Megbebaya' muka' su mibianan ta saba' nu melaat gulaula nu sala tawan kia si Adan. Sikna na mikesala' si Adan, inukuman dayun nu

Megbebaya' mikesala' su nga getaw. Laak kagina tinulung ita nu Megbebaya', pimilang ita niin mekesuun, pia mikesala' daita dema gupia.

¹⁷ Metuud, kagina mimilas si Adan, mengasal menumpat, matay sug launan getaw. Misebu'an paita dun su tulung nu sala tawan si Isukristu, pu' mpeduunan ketubu' nda'i tamaneni nga getaw dumawat tu gembagel tulung nu Megbebaya', muka' pimilangen nailan mekesuun mikpuun dini Kristu. Muka' pa pagid saanan nilan metubu' pa, mekedaag dailan dema di melaat.

¹⁸ Mendadi saba' nu kemilas nu sala tawan, inukuman nu Megbebaya' sug launan getaw sala'en, laga' na ginaanen. Ma'nia dademai kekesuun pinggulaula nu sala tawan pelum, sa'itada su kepatayen. Saba' nu pinggulaulanen kia, pibeluy naita nu Megbebaya' di ginukumamen dinita, muka' bigayen dinitai ketubu' nda'i tamanen.

¹⁹ Saba' nu kemilas nu sala tawan kia si Adan, mibaluy mikesala' sug launan getaw. Ma'nia dadema, pemilangen nu Megbebaya'i melaun getaw mekesuun, mikpuun di kekpetuud nu sala pelum, si Kristu.

²⁰ Naa, iini pisuun dun nu Megbebaya' su Palintanen dini Moises, pu' adun medugangi kemilas dun. Laak dagid, sa' migdugangi sala' nu nga getaw, pibagel nu Megbebaya' su tulungen dinita nu nga getaw.

²¹ Mendadi, daansama' mengasal menumpat, matay su nga getaw mikpuun di sala'. Laak nandaw, kagina pimilang ita nu Megbebaya'

mekesuun, su tulungeni megbaya' na di ginaa ta, muka' su gasal ta, ketubu' nda'i tamanen mikpuun di kepatay nu Kaunutan ta si Isukristu.

6

Mitubu' naita di Keksalabuuk ta dini Isukristu

¹ Naa ki pegbetaden ta, ta' alandun dayuni gempia ta telu'en? Metalu' ta ba menamal ita mekesala', adun meksibagelig lelaat nu Megbebaya' dinita, pu' adun melaun pai pedesunenen?

² Ndi' lai mesu'at! Pu' nda' naig label ta di sala', maa' nu getaw minatay na, ndi' na mekesala'. Ndi' naita mekenamal mekesala'.

³ Misuunan da niu gupia, sa' mibunagan naita tubig, tu'us pu' suminalabuuk ita dini Kristu Isus, mipeduma ita di kepatayen.

⁴ Kaas sa' mikpebung ita tubig, lepeng mipeduma ita di kepatay ni Kristu dayun libeng ita, adun metubu' ita begu ketubu', maa' ni Kristu pitubu' puli' nu Gama' ta mikpuun di melengas gupia pegbaya'en.

⁵ Naa ita, kagina mipeduma ita di kepatay ni Kristu sa' mibunagan ita tubig, mituudan ita dun pu' sumalabuuk daita dema di ketubu'en puli', pu' begayan ita begu ketubu'.

⁶ Misuunan ta dadema pu' ma'niin mipeduma dini Kristu petayay dia kurus sug daan delendeman ta, adun nda' nai pegbaya'en su gayak ta tug betad mekesala', muka' adun kana' naita gulipen nug betad ta mekesala'.

⁷ Pu' sa' mipedumai getaw di kepatay ni Kristu, pemilangen na nu Megbebaya' kana' na mekesala'.

⁸ Muka' kagina miksalabuuk ita di kepatay ni Kristu, mituudan ita dun pu' mpeduma daita dema di ketubu'en.

⁹ Pu' misuunan ta mitubu' puli' si Kristu, muka' ndi' na mesu'at matay puli'. Su gumul, nda' nai pegbaya'en diniin.

¹⁰ Su kepatay ni Kristu, minatay di sala' main-san, ndi' na mpuli'an. Nandaw mitubu' si Kristu, adun sumalabuuk tu Megbebaya'.

¹¹ Ma'nia damu dema, gempia niu pemilangen niuig lawas niu minatay na, nda' naig labet niu tu sala', muka' mitubu' namu, sumalabuuk namu tu Megbebaya' pebian dini Kristu Isus.

¹² Kaas, ndi' niu begay sug betad niu mekesala' megbaya' pa dig lawas niu, adun dunungan niu su da melaat gayaken.

¹³ Subay ndi' dadema niu begay pia tanda' dun dig lawas niu mekesala'. Gempia pegwakil niui tibuuk lawas niu tu Megbebaya', adun pepenggulaulaanen diniu su kekesuun. Pu' pia daansama' ma'niin amu minatay, nandaw mitubu' amu puli'.

¹⁴ Ndi' na mpia megbaya' dig delendeman niu sug betad mekesala', pu' kana' niu siligani kektalente niu tu palinta, pu' siligan niu pasi' su tulung nu Megbebaya' diniu.

Gulipen nu Kekesuun

¹⁵ Naa, ta' maig baalan ta dun dayun? Kagina kana' na seligan tai kektalente ta tu palinta, pu' seligan ta na ki tulung dinita nu Megbebaya', mekesala' baita? Ndi' da pagid mpia!

16 Yamu, misuunan niu tantu pu' sa' upama pegwakil niuig lawas niu gulipen nu getaw, adun mekpetuud amu gupia di getaw kia, gulipen amu niin tantu! Naa, sa' pinenggi', mekpetuud amu tug betad niu mekesala', gulipenen amu dayun. Muka' deksu'anen ia, matay damu. Laak dagid, sa' mekpetuud amu tu Megbebaya', pemilangen amu niin mekesuun.

17 Laak mekpaladpaladu tu Megbebaya', pu' pia daansama' gulipen amu nug betad mekesala', nandaw, pituud niu di nda' pegdua'dua'ig delendeman niu su metuud titulu'an piktu'un diniu.

18 Likat namu nu Megbebaya', kaas mikegawa' namu di sala' muka' mibaluy namu sesugu'en nu Megbebaya', kaas mekesuun namu dema.

19 Naa ki sinulatu kini, kinilawan betad laak, pu' ndi' pa niu megaga dig diniwata. Daansama' bigay niuig lawas niu mbaal gulipen nu kegdua muka' nug limbung, adun mekesala'. Ma'nia dema nemun, subay pegwakil niuig lawas niu sesugu'en namu nu kekesuun, adun meksike-suun amu, muka' medawat namu nug Megbebaya' ma'niin nda'i sala' niu.

20 Mendadi, sa' gulipen pamu nug betad niu mekesala', nda'ig labet niu dun su kekesuun.

21 Muka' nda'i gatagen tantu sug daan pinggulaula niu, su mpiid namu dun, pu' deksu'anen ia, kepetayan niu nda'i tamanen.

22 Laak tumu' nemun, likat namu nu Megbebaya' di sala', muka' mibaluy namu sesugu'en nu kekesuun. Kaas gembagel nai sugda dun pu' gila' na niu pegwakil diniin su pegbetaden niu, muka' deksu'anen ia, ketubu' nda'i tamanen.

²³ Mendadi, sa' begay nu getawig lawasen mekesala', iini sugda dun, kepatay di nda'i gikteben. Laak dagid iini begay nu Megbebaya' tu nga sumalabuuk dini Kristu Isus su Kaunutan ta, ki ketubu' nda' dademai tamanen. Muka' kiin, begayen di nda'i sugda dun.

7

Penenggi'an su Senlangan

¹ Naa, Mingumpated, mesabut niui sunguun ku sulatay, pu' sug betad palinta, misuunan niu, launan niu. Su palinta, iin su meguit di getaw sampay matengi gumulen.

² Pinenggi'ig libun, sinegay pektetubu' pai sawanen, diin pa gengkeman nu sawanen, miksekat tu palinta. Laak, sa' matay nai sawanen, meleksunen nai palinta.

³ Kaas, sa' upama uli' anenig lain laki sinegay tetubu' pai sawanen, paingalan dun megdusa. Laak dagid, sa' upama minatayi sawanen, mileksuneni palinta. Muka' sa' penginsuaan nug lain laki, kana' na dusa.

⁴ Naa yamu, Mingumpated, ma'nia damu dema. Kagina ma'niin amu sengkapan nug lawas ni Kristu, su kepatayen, minatay damu dema. Kaas kana' namu di gengkeman nu Palinta, pu' suminalabuuk amu dig lain, saitada dini Kristu. Su ketubu'en puli', gitunganen dun mitubu' damu dema puli', adun penggulaulaan ta su gempia, sug leliagen dun su Megbebaya'.

⁵ Su kedunut ta pa tug betad nu kinilawan, pidelendem dinita nu Palinta su melaat gayak ta.

Kiai migbaya' di ginaa ta, muka' deksu'anen ia, kepatay ta sia.

⁶ Laak nandaw, mileksu ta su Palinta, pu' ma'niin daita minatay mekatag di migbalud dinita, tug daansama' mikpedelendem dun dinita. Su kektamuy ta tu Megbebaya', kana' na nu kedunut ta tu Misulat Palinta, pu' pekte-muyen tain miksekat dig Balakaten.

Su Palinta bu' Sala'

⁷ Naa kagina ma'antu, sa' su Palinta, ta' alandun mai gempia ta telu'en? Mesu'at ta ba telu'en pu' melaati Palinta nu Megbebaya'? Ndi' lai! Su Palintai mikpesuun dinaan pu' melaat gupiai sala'. Pinenggi', ki kesaku, nda'u sia mesuunay pu' sala', sa' nda' sia palintaay, "Ndi'a mayak tug danug duma mu."

⁸ Bena' misuunan ku su pinalinta, mikesikaw dayunig betad mekesala' tu pinalinta, muka' milamug dayun di gunedui gayak. Pu' sa' sia nda'iduni pinalinta, nda'i mekesuun tu sala'.

⁹ Su nda'u pa mesuunayi pinalinta, metubu' pau, pu' ma'niin nda'iduni sala'u. Sa' mititulu'an nau, milamug dayunig betad mekesala' di gunedu,

¹⁰ kaas ma'niin nau minatay. Iin siai tinitulu'u dun nu Megbebaya', pu' adun mesuunan ku sug bianan di tantu ketubu'. Laak danaan, mibianan ku iini miukumanu dun, su pinalinta.

¹¹ Pisikaw nu palinta su sala', kaas milimbunganu, pu' laung ku dun, ketubu'ig deksu'anen sia. Masi' kepatay!

¹² Misuunan ta pu' su Megbebaya'i pigenatan nu Palinta. Su nga titulu' dia Palinta, genat dadema diniin, kaas melegdeng muka' melengas.

¹³ Ta' alandun dayuni ma'ananen? Iin bai mikesaba' dinaan su melengas? Kana' lai! Pu' iini mikpatay dinaan su sala', pibian di gempia titulu', adun medayagig betad nu sala'. Mendadi, mibuasan nu palinta pu' sug betad mekesala', melaat gupia, muka' naan, ma'niinu minatay na.

Miksinibela'ani Ginaa nu Getaw

¹⁴ Naa ki Palinta, misuunan ta pu' genat tu Megbebaya'. Laak naan, kilawan dau, muka' ma'niinu piksaluy tug betadu mekesala', kaas gulipenu nug betadu.

¹⁵ Ndi'u mesabuti pigbetadu, pu' iini pinggulaulau, su nda' dig delendeman ku, sabaya' tu mauya'an ku penggulaulaay.

¹⁶ Kagina pinggulaulau su nda' dig delendeman ku, mipantek pu' misangu'u su kelengas nu Palinta.

¹⁷ Sa' ma'antu, kana' naan tantui minggulaula dun, pu' sug betad nug lawasu mekesala', iin su minggulaula dun.

¹⁸ Misuunan ku pu' nda'iduni kekesuun dig lawasu, sa'itada, nda'i melengas mikpuun dig betadu kinilawan. Pu' pia duuni mauya'an ku penggulaulaan ku su gempia, ndi'u megaga.

¹⁹ Su melengas, ndi'u mpenggulaula, pia mauya'an ku. Laak iin dai mpenggulaulau, su melaat nda' dig delendeman ku.

²⁰ Naa, sa' penggulaulaan ku su nda' dig delendeman ku, ma'ananen, kana' na naani

minggulaula dun, pu' iini minggulaula dun, sug betad mekesala' miseled dig lawasu.

²¹ Kaas mbianan kuig betad ma'nini'. Sa' mauya'an ku penggulaulaan ku su melengas, metulimbagu sungkin tu melaat.

²² Su Palinta nu Megbebaya'i mauya'an ku gupia di ginau.

²³ Laak lain betadi miseluk dinaan megbaya' dig betadu kinilawan, pu' miksumpaki' di Palinta mitagu' dig delendeman ku muka' mingulipen dinaan. Ma'nia, gulipenu nug betad mekesala'.

²⁴ Apelai! Milegenanu lai dun gupia! Saaken ku dayun, ta' mai kegawen dinaan di kekilawan ku mekangay ditu kepatay di nda'i tamanen?

²⁵ Muka' didali'u sembagay, mekeglegawen dinaan su Megbebaya', saba' nu Kaunutan ta si Isukristu! Kaas mikpaladpaladu diniin, pibian dadema dini Isus pelum.

Mendadi, iini kebetangu. Su Palinta nu Megbebaya'i dunutan nug delendeman ku, laak su kekilawan ku, mitulu na tug betad mekesala'.

8

Su Pegbetaden nu Getaw Tinitulu' nug Balakat nu Megbebaya'

¹ Naa ma'antu, ki nga getaw suminalabuuk dini Kristu Isus, ndi' na nilan mbianan su ginukuman dun nu Megbebaya'.

² Pu' iinig betad nug Balakat nu Megbebaya'. Kagina pisalabuuk ita niin dini Kristu Isus, bigayan daita dema niin begu ketubu'. Ginawen

naita di pegbaya' nu gasal ta mekesala' pangay ditu kepatay.

³ Kagina ndi' ta megaga su kekinilawan ta, ndi' ta medunutan su Palinta, kaas ndi' ta mbelengig betad ta mekesala'. Laak megaga nu Megbebaya'. Mendadi iini sinugu' dun nu Megbebaya' sug Bata'en medini, pu' adun ua'enen di ginaa getaw su pegbaya' nug betad mekesala'. Miksi-baluy getaw kig Bata'en kini, kaas mipeduunan kekinilawanen maa' danita nga getaw mekesala', adun mbiananen su ginukuman sia dinita nu Megbebaya' muka' ua'enen su sala'.

⁴ Iini pinggulaula dun nu Megbebaya', adun megela' ta mpenggulaula su kepianan mauya'an nu Megbebaya', maa' dadema nu tinitulu' di Palintanen. Megela' ta mpenggulaula sa' pektal-entenan ta su tinitulu' nug Balakaten, kana' nu kekinilawan ta.

⁵ Pu' su getaw mektalnten laak tu gayak nu kekinilawanen, mekpebaya' di ginaanen tu kekinilawanen. Laak su getaw pektalntenanen su mauya'an nug Balakat nu Megbebaya', pebaya'en su ginaanen diniin.

⁶ Sa' su kekinilawan tai megbaya' dig delendeman ta, deksu'anen ia, kepatay ta di nda'i tamanen. Sa' su mauya'an nug Balakat nu Megbebaya'i megbaya' dig delendeman ta, malap taig begu ketubu' muka' pianan ginaa.

⁷ Kaas kumuntra' getaw tu Megbebaya' sa' su kekinilawaneni megbaya' dig delendemanen, pu' ndi'en penggulaulaan su tinitulu' di Palinta nu Megbebaya', muka' ndi' mekegdunut dun.

⁸ Su getaw mekpetuud tu kekinilawanen laak,

nda'ig leliagen dun su Megbebaya'.

⁹ Laak yamu pasi', pektalentedan niu su mauya'an nug Balakat nu Megbebaya', sabaya' di gayak nu kekinilawan niu, sa' metuud, pigbenwanan nug Balakaten su ginaa niu. Adin su nda' pegbenwanan nug Balakat ni Kristu, kana' sakup ni Kristu.

¹⁰ Laak dagid, kagina metuud pu' pigbenwanan ni Kristu ginaa niu, puun tu kemilang diniu nu Megbebaya' mekesuun, ki ginaa niu, petubu'en nug Balakaten pia mekangayig lawas niu tu kepatay saba' nu sala'.

¹¹ Kagina migbenwa di ginaa niu sug Balakaten, petubu'en puli' nu Megbebaya' sug lawas niu pebian dig Balakaten migbenwa na di ginaa niu, pu' pitubu' puli' nu Megbebaya' si Kristu Isus.

¹² Kaas uu Mingumpated, subay iini pegbetaden ta, su mauya'an nug Balakat nu Megbebaya', kana' nu mauya'an nu kekinilawan ta.

¹³ Pu' sa' pegbetaden niu su kekinilawan niu, mekangay amu tu kepatay niu. Laak dagid, sa' pebian di gabang nug Balakaten teliudan niu su melaat gulaula, ma'niin niu pinatay su pigbetad niu kinilawan. Malap niu dayuni ketubu' nda'i tamanen.

¹⁴ Su nga getaw inagak nug Balakat nu Megbebaya', bata' nailan nu Megbebaya'.

¹⁵ Pu' sug Balakaten bigay diniu nu Megbebaya', ndi' mengulipen diniu, muka' ndi' mekpengendek diniu. Pu' pibata' ita niin tu Megbebaya'. Kaas puun tu pegbaya' nug Balakaten, iini ingelanan ta dun su Megbebaya', laung ta

“Uu Ama', Gama' nami.”

¹⁶ Kig Balakaten kia, suminalabuuk di ginaa ta muka' miglegintuud dun dadema di ginaa ta pu' bata' ita nu Megbebaya'.

¹⁷ Kagina bata' ita niin, mpeduunan ita kepi-anan tinagu'en begay tu nga piglegetawanan ditug binaya' gebii bu' gendaw. Muka' mpeduma daita dema dini Kristu sa' malapen su tinagu' nu Megbebaya' begay pa diniin. Pu' sa' mpeduma ita di kelegenay ni Kristu, mpeduma daita dema di kegedengegen.

Mpeduma ita dig Dengegan ni Kristu

¹⁸ Naa, ki nga kelegenay mbianan ta dini nemun, pimilangu kana' mbantang peguntay tu kepianan buasan dinita ditug binaya' gebii bu' gendaw, pu' mpeduma ita nu Megbebaya' tu kegedengegen.

¹⁹ Bisan sug launan biwat nu Megbebaya', pegelatan pa nilan gusay su pedetengen nilan pu' paita' nu Megbebaya' su ngag bata'en mek-tetubu' di nda'i tamanen.

²⁰ Pu' binuka' nu Megbebaya' su ngag biwaten, nda' nai gatagen. Laak kana' danilan delende-man, pu' miuya'an da nu migbuka' dun,

²¹ pu' pedetengeneni gendaw lekatenen su kelaun biwaten tu gasal nilan mpapas da. Muka' pedumanen dailan dema di ngag bata'en, su ngag pebeluyen, sampay mbianan nilan su me-lengas kebeluy dun di tiba'an megalud dinilan.

²² Pu' misuunan ta milegenan gupia sug launan biwat nu Megbebaya' sampay nandaw, sinegay pegelatan pa nilan su gendaw kia.

²³ Kana' laak ilani milegenan. Ita padun nu nga bigayan Balakaten, sug inunaanen begay dinita, milegenan daita dema, sinegay pedetengen ta su gendaw metubus nu Megbebaya' su kebaalen dinita ngag bata'en, muka' ki keglekaten dig lawas ta.

²⁴ Ma'antu, migawen naita di ginukuman dinita, laak pedetengen ta pa pu' megela' menuud, sampay kegawen nug lawas ta. Naa, sa' upama maita' ta na su pedetengen ta, kana' paingalan dun pedetengen, pu' maita' ma. Nda'i getaw mekpelab tu minita'en na.

²⁵ Sa' ndi' ta maita' su pedetengen ta, laak sa' pekpelaban ta gusay, mektigel daita dema di kegelat ta dun.

²⁶ Ma'nia dadema kig Balakat nu Megbebaya', lumusad dini adun ebangan ita niin sa' kulangi kesalig ta. Sa' pinenggi', ndi' ita gupia metau menenabi tu Megbebaya', iini mekpedialem mengamuyu' dun dinita tu Megbebaya', di talu' nda' dinita.

²⁷ Laak misuunan gupia nu Megbebaya' su ginaa getaw, kaas mesabuten sug delendeman nug Balakaten mekatag dinita, pu' su kengamu'en di nga piglegetawanen, megdunut gupia tu mauya'an nu Megbebaya'.

²⁸ Misuunan ta pu' sug launan getaw mekpetail diniin, pegebangan nu Megbebaya', adun mpianan ilan di kelaun mbianan nilan. Iini inggaten dun su mekpetail diniin, pu' daansama' pigdelendemen.

²⁹ Su nga ginggaten, daansama' tindu'en pesamanen ilan dig Bata'en, adun iin dayuni mbaal

gulangbata' nu melaun mekpated.

³⁰ Kaas su nga tindu'en, inggaten ilan sumakup diniin, pimilangen ilan mekesuun, muka' pidumanen ilan di kekpededengeg diniin nu ngag launan.

Pinita' dinita nu Megbebaya' su Petailanen pebian dini Kristu Isus

³¹ Sa' ma'antu, ta' alandun dayuni gempia ta telu'en? Kagina megabang dinita su Megbebaya', ta' mai mekaku' mengatu dinita?

³² Pu' pia sug Bata'en, nda'en belibad gumanti' di kepatay ta. Kaas misuunan ta begayan ita niin launan kepianan, di nda'i sugda ta dun.

³³ Naa, ta' mai mekaku' dumangat dinita tu Megbebaya', ita nga tindu'en sakupen, asa nda'i ginukuman dun nu Megbebaya'?

³⁴ Kaas duun bai mekaukum dinita laga' na ginaa ta? Si Kristu Isus, mukum ma dinita? Ndi' lai mesu'at, pu' iini minatay dayun pitubu' puli', bitang na tu gupid nu Megbebaya', tanda' pekpenenebian ita niin gebii gendaw.

³⁵ Duun ma dayuni mekebelabag dig lelaat ni Kristu dinita? Mekebelabag dun ba sa' melegenan ita, sa' peglegetan ita? Sa' mbianan tai gembagel gutem ba, sa' gempubri baita gupia, sa' mbianan tai mekeka'id ba, sa' pegbunu'?

³⁶ Nda' ba mesulat kanugdiin,

“Saba' dini'a, lilebungan ami meka'iday gendaw-gendaw.

Ma'niin ami karniru, sungu titi'ay.”

³⁷ Laak ndi' mesu'at. Pia ta' alanduni mbianan ta, mekegdaag ita dun tu'u, pu' iini mekpedaag dun dinita, su Megbebaya' su melelaat dinita.

³⁸ Mituudanu dun nda'iduni mekegbelabag dig lelaaten dinita, pia matay ita, sa' pektetubu' paita, pia pengetuan ita nu nga sesugu'en nu Megbebaya', sa' pengetuan ita nu nga megbaya' muka' meglekaunutan di kediwetaan. Nda'iduni mekegbelabag dig lelaaten dinita pia ta' alanduni mpenggulaula dinita nandaw, sa' ditug binaya' gebii bu' gendaw,

³⁹ pia pengetuan ita nu nga ndi' maita' dia gawanawan, sa' dig dialem benwa ta. Sa'itada, nda'idunig binaal di gekleb langit bu' lupa' mekegbelabag dig lelaat nu Megbebaya' dinita pibian di Kaunutan ta si Kristu Isus.

9

Sug Bansa Pimili' nu Megbebaya'

¹ Naa, ki pektelu'en ku kini, kagina sakupu ni Kristu, peglegintuuden ku, ndi'u megbalus. Dig dialem delendeman ku kana' balus, pu' iini megbaya' dun sug Balakat nu Megbebaya'.

² Miuba'u gupia, ma'niin nda'i taman nu kelegenayu, saba' nug lelaatu tu nga samau getaw Judea.

³ Pu' sa' sia mesu'at, mauya'an ku naan siai ukuman nu Megbebaya', muka' pesuayu niin sia dini Kristu, sabaya' dinilan nga getaw Israel.

⁴ Ki nga getaw Israel kini, ilan su pimili' nu Megbebaya' piglegetawanen. Kanugdiin binata'en ilan, muka' pinita'en dinilan su kelen-gas nu pegbaya'en maita' di tiagen. Pisadan nu Megbebaya' su nga ginepu'ay nilan, muka' pinalintaanen ilan. Danilani tantu kektamuy, muka' melauni pinasad nu Megbebaya' dinilan.

⁵ Megdedengegi nga ginepu'ay nilan, si nga Abraham. Samabansa dailan dema ni Kristu su meguit dig launanen, su Megbebaya' gempia pegdedengegen di nda'i gikteben. Amen.

⁶ Naa, ndi'u metalu' pu' mibulugan su pinasad nu Megbebaya' di nga getaw Israel kanugdiin. Iini telu'en ku, kana' nug launan getaw Israeli mpemili' nu Megbebaya'. Duuni mpemili', duuni nda'.

⁷ Muka' dadema, kana' bata' nu Megbebaya' sug launan nu sapu' ni Abraham, pu' miktalu' su Megbebaya' dini Abraham kanugdiin, "Su sapu' nug bata' mu si Isaac, iin laaki pemilangen sapu' mu."

⁸ Sa'itada, kana' nu nga migigetaw di gasal getawig bata' nu Megbebaya'. Iini pemilangen tantu bata' nu Megbebaya', su migigetaw puun tu pinasad nu Megbebaya' dini Abraham.

⁹ Pu' su kepasaden, miktalu' su Megbebaya' dini Abraham kanugdiin, "Sa' mateng nai gendaw, mpuli' dau dini. Megbata' dayun su sawa mu si Sara, bata'laki."

¹⁰ Naa, sinangkali' pa tanan, su sawa ni Isaac kiin, si Rebecca, migbedes gapid, bata' ni Isaac, ginepu'ay nami.

¹¹⁻¹² Sa' sungu megbata' si Rebecca, miktalu'

su Megbebaya' diniin, “Su gulangbata'i mbaal sesugu'en nu ngudanen.” Ilini tinalu'en dun, pu' adun mbaluy su pigdelendemen mpinig su nga pimili'en. Su ketalu'en dun, nda' pailan pegigetaw, nda' pai gulaula nilan melaat sa' gempia, kaas misuunan ta kana' puun tu gulaula nilan su kepemili' dinilan dua', segaga puun da tu ketendu' nu Megbebaya'.

¹³ Nda' ba mesulat kanugdiin di Misulat Talu' nu Megbebaya', “Pitailu si Jacob, laak misengayu si Esau.”

¹⁴ Ta' alandun dayuni gempia ta telu'en? Duun baig limbung nu Megbebaya'? Nda'idun lai!

¹⁵ Pu' miktalu' su Megbebaya' dini Moises, “Lelaatan ku su mauya'an ku lelaatay, muka' petailen ku su mauya'an ku petailen.”

¹⁶ Kaas misuunan ta pu' su kepemili' nu Megbebaya', iin dai metau dun, kana' nu mauya'an nu getaw, kana' dadema nu tegelen, pu' danug lelaat nu Megbebaya'.

¹⁷ Nda' ba mesulat kanugdiin pu' miktalu' su Megbebaya' ditu gadi' nu getaw Ehipto, “Ilini pipeglegadi'u ya'a dun, adun paita'u su pegbaya'u muka' su ginuungu, pu' dinaagu ya'a. Kedua'en, pipeglegadi'u ya'a pu' adun megdedengegu di tibuukan lubang, puun dini'a.”

¹⁸ Kaas gempantek, lelaatan nu Megbebaya' su nga mauya'anen lelaatay, muka' pebuklusenen dadema su nga mauya'anen pebuklusay.

Su Gangit muka' sug Lelaat nu Megbebaya'

19 Naa, pinenggi' duun diniui sumaak dinaan, "Sa' ma'antu, mauma dema besulen nu Megbe-baya' di getaw sug dupanganen? Duun bai mekeguut tu mauya'an nu Megbe-baya'?"

20 Sembagen ku dayun, "Naa su Megbe-baya', mpegbelu'an mu bain, asal kilawan ka da? Mesu'at ba sumaakig binaal ditu migbaal dun, 'Mauma dema binaal mau ma'nini kini?' "

21 Pesemaan ku di getaw megdiun. Iin dai metau dun sa' megbaal betangan melengas, sa' betangan melemu', sebugel daig lupa'.

22 Ma'antu dademai pinggulaula nu Megbe-baya'. Pia mauya'anen pesuunen di nga getaw sug lengeten muka' paita'en dinilan su ginuun-gen, mektigel gupia tu nga getaw piglengetanen, su ngag bantang pelebu'an ginukumanen.

23 Mauya'anen dadema mpaita' su kelengas nu pegbaya'en. Pu' su kelengas nu pegbaya'en, bi-gay na gupia dinita, ita ngag bantang lelaatanen, ki ngag daansama' pingandamen mekedawat tu kelengasen.

24 Pu' itai nga ginggaten sumakup diniin, ita nga getaw Judea muka' nga kana' getaw Judea dadema.

25 Nda' ba mesulat kanugdiin nu pimuunanen si Oseas,

"Su nga getaw kana'u pailan piglegetawan, paingalan ku dun 'piklegetawan ku nailan'.

Sug bansa kana'u pa mauya'an, paingalan ku dun, mauya'an ku na."

26 Duun pa pagidi sinulat ni Oseas, laungen, "Diag benwa tanda' tilu'an nu Megbe-baya' su nga getaw, 'Nda'ig labetu diniu,'

dia pa pagid paingalanan dinilan, 'ngag bata' nu tantu Megbebaya'."

²⁷ Si Isaias pa pagid, nda'en ba pelaktag kanugdiin, laungen, "Pia melaun gupiai sapu' ni Israel, maa' na kelaun nug lubek tu geksid dagat, mbilang dai megawen."

²⁸ Pu' nda' peglugbad su ginukuman nu Megbebaya' di tiba'an getaw, pu' penggulaulaanen dedali'.

²⁹ Kaas ma'niaig duma misulat tu pimuun nu Megbebaya' pedaan dini Isaias, laungen, "Sa' kana' nug lelaat nu Megbebaya', su megbaya' Kaunutan, migela' sia petayay kig launan ta getaw Israel, maa' na nu getaw tug lun-sud Sodoma muka' ditu Gomora, laak duuni sinawaden bata' ta."

Su nga Sapu' ni Israel muka' su Gempia Petenday

³⁰ Ta' alandun dayuni gempia ta telu'en? Ki nga kana' getaw Judea, duun dinilani pimilang nu Megbebaya' mekesuun saba' nu kesalig nilan diniin, bisan nda' ilan penamal meksikesuun.

³¹ Laak dagid su nga sapu' ni Israel, pia pine-malan nilan dunutay su Palinta nu Megbebaya', nda' ilan mpemilang mekesuun,

³² pu' su kegdunut nilan tu Palinta, nda' nilan sekatay tu kesalig dini Kristu, pu' sikat nilan tu tegel nilan. Sa'itada, ma'niin ilan midapal tug batu melemu meseknun.

³³ Pu' nda' ba mesulat kanugdiin di Misulat Talu' nu Megbebaya', "Pektalntenay niu ini, betangen kuig batu meseknun ditug benwa Sion.

Mekesulaub tu getaw kig batu kini.
Laak adin su sumalig diniin, ndi' mekpelilu.”

10

¹ Naa, uu Mingumpated, ki nga samatawu su nga sapu' ni Israel, mauya'an ku gupia di ndi' megdua'dua'ig delendeman ku, megawen ilan. Penenebian ku ilan gusay ditu Megbebaya'.

² Misuunan ku gupia, muka' peglegintuuden ku diniu, pu' menamal ilan sia mektamuy tu Megbebaya', laak su kektamuy nilan, kana' mekpuun tu metuud sinuunan.

³ Pu' nda' nilan mesuunayi gempia nilan penggulaulaan adun mpemilang ilan mekesuun. Laung nilan dun, subay penemalan nilan dunutay su nga pinalintanen, kaas nda' ilan metuuday dun sug betad nu Megbebaya' pemilangeni nga getaw mekesuun.

⁴ Pu' tinubus ni Kristu su pegbaya' nu Palinta nu Megbebaya', kaas nandaw, adini getaw mekpetuud diniin, pemilangen nu Megbebaya' mekesuun.

Sug Launan Getaw Sumalig, Megawen

⁵ Naa, sa' su getaw dunungan sug betad nu Palinta nu Megbebaya' adun pemilangen sia nu Megbebaya' mekesuun, duuni sinulat ni Moises mekatag diniin. Nda' ba mesulat, laungen, “Adini getaw dumunut tu nga pinalinta nu Megbebaya', malapeni ketubu' mekpuun ditu.”

⁶ Laak sa' su getaw sumalig ditu Megbebaya' adun mpemilang mekesuun, duun dademai misulat mekatag diniin. Nda' ba mesulat, “Ndi'

mu betangay di ginaa mu pu' subay duuni luntu ditug langit" (sa'itada, adun pelusadenen dinig lumbang si Kristu).

⁷ "Muka' ndi' mu na kambat betangay di ginaa mu pu' subay duuni lumusad ditu guli'an nu minatay" (sa'itada, adun uitenen dinig dibabaw si Kristu genat tu kepatayen).

⁸ Iin pai misulat kanugdiin, laungen, "Su pimuun nu Megbebaya', mesempel na dini'a. Diin da ginaa mu, muka' diin da baba' mu." Kia su Gempia Petenday pegukit nami diniu mekatag di kesalig niu dini Kristu.

⁹ Pu' sa' meglegintuuda di ngag duma mu pu' si Isusi Kaunutan ta, muka' sa' metuudan ka dun pu' pitubu' puli' nu Megbebaya', guunen ka niin di ginukuman dinita nu Megbebaya'.

¹⁰ Pu' sa' sumaligi getaw dini Kristu, pemilangen nu Megbebaya' mekesuun, muka' sa' ukitenen su kesaligen tu ngag dumanen, megawen.

¹¹ Ma'antui misulat pa pagid kanugdiin, laungen, "Adin su sumalig diniin, ndi' mekpelilu."

¹² Kig launan getaw, duunig labeten dun, nda'i pigisu dun su getaw Judea muka' su kana' getaw Judea, pu' salabuuk dai tantu Kaunutan di tiba'an getaw, muka' nda'i gikteb nu kepianen dig launan mekpaingabang diniin.

¹³ Ma'niai misulat kanugdiin, laungen, "Adin su getaw mekpaingabang tu Kaunutan, iini guunen."

¹⁴ Laak, ndi' mesu'at mekpaingabangi nga getaw dini Kristu, sa' nda' ilan metuuday dun. Ndi' mesu'at mekpetuudi nga getaw diniin, sa' nda'i midengeg nilan mekatag diniin. Ndi'

mesu'at medengeg nu nga getaw mekatag diniin, sa' nda'i megukit dun dinilan.

¹⁵ Muka' ndi' pa pagid mesu'at megukit, sa' nda' sugu'ay. Laak, duuni sinugu', pu' nda' ba mesulat kanugdiin, “Melengas lai gupiai pegdateng nu nga megukit Gempia Petenday mekatag di keseksud nu getaw tu Megbebaya'.”

¹⁶ Laak dagid, pia ma'antu, nda' megela' metuuday dun su nga mikedengeg tu Gempia Petenday, pu' sinulat ni Isaias kanugdiin, laungen, “Uu Kaunutan, ta' taway duni mituudan dun su ginukit nami? Nda'idun.”

¹⁷ Mendadi, iini puun tu kesalig nu getaw, su kedengegen di Gempia Petenday. Muka' iini puun tu kedengegen dun, su kegukit tu Gempia Petenday mekatag dini Kristu.

¹⁸ Naa, saaken ku sa' ndi' ba metuud pu' su nga getaw Judea, midengeg nilan su ginukit kiin? Midengeg na nilan tantu, pu' nda' ba mesulat di Misulat Talu' nu Megbebaya', “Su tinalu' nilan, mileep na di tibuukan lubang.

Su ginukit nilan, midepet na ditu pingikteban nug lupa'.”

¹⁹ Saaken ku pelum, sa' ndi' ba metuud pu' misabut nu nga sapu' ni Israel su ginukit? Mialapu bekna sembagu di tinalu' nu Megbebaya' sinulat ni Moises kanugdiin, laungen,

“Yamu nga piglegetawan ku, pepengimbegun ku amu di nga kana' getaw Judea.

Su nga getaw bengu'bengu'en, pepangitu amu dinilan.”

20 Kedua'en, labi pa gembelu' si Isaias, kali' pektalu',
 “Mibaanganu nu nga getaw nda'u nilan peneng-away.

Mikpaita'u tu nga getaw nda'u nilan laaway.”

21 Laak duun pai sinulat ni Isaias mekatag di nga sapu' ni Israel, laungen, “Lilabungu saba'u menemba' dinilan, su nga getaw mibuklusi kemilassen dinaan.”

11

Kig Lelaat nu Megbebaya' tu nga Sapu' ni Israel

¹ Naa kagina ma'antu, saaken ku dayun, ki nga sapu' ni Israel, su nga piglegetawan nu Megbebaya', tiliudan bailan nu Megbebaya'? Ndi' lai mesu'at! Pu' pia naan, getaw Israel dau dema maa' da dinilan. Sapu'u ni Abraham muka' kausebaanu ni Benjamin.

² Su nga getaw tindu'en sumakup diniin su nda' pa mbaali gekleb langit bu' lupa', ndi' meteliudan nu Megbebaya'. Nda' ba niu mesu-unay su tinalu' ni Elias, sa' dengatenen su nga sapu' ni Israel ditu Megbebaya', kali' pektalu',

³ “Uu Megbebaya', pimatay nilan su nga pimuunan mu sinugu' mu megwali dinilan. Giba' nilan su nga gentudan gilak dini'a. Naan laaki mibilin mektamuy dini'a, muka' mauya'an nilan petain dau dema sia.”

⁴ Laak kali' sembag su Megbebaya', “Duun pai pinaasu pitu ngibu tawan getaw, nda'u ilan mainsan pepengedapay tu sagya diwata, si Ba'al.”

5 Ma'antu dadema nandaw, su nga getaw Israel, nda' dailan gela' pemilas tu Megbebaya'. Pu' saba' nu tulungen, duuni tindu'en sumakup diniin, laak metuud, miniwatak dailan.

6 Naa, kagina mitendu'en ilan puun dig lelaaten, kana' sekat tu gulaula nilan. Pu' sa' sekat tu gulaula nu getawi tulung nu Megbebaya', kana' na sia tantu tulung.

7 Mendadi, ma'nini'. Su nga sapu' ni Israel, nda' ilan gela' mekebian tu kegawen dinilan nu Megbebaya', bisan mauya'an nilan sia gupia. Iin laaki mikebian dun, su mitendu' nu Megbebaya'. Meliang dailan. Su ngag дума, nda' penemba' tu ke'enggat dinilan nu Megbebaya'.

8 Nda' ba mesulat kanugdiin, "Pitegas nu Megbebaya' su gulu nilan. Sampay nandaw, ndi' ilan mekengita' muka' ndi' ilan mekedengeg."

9 Si David, nda' ba pektalu' kanugdiin, "Kagina pipeglekebibu ilan gupia nu Megbebaya', laung nilan dun, nda'en pengebetay ki ngag limbung nilan.

Su keglekebibu nilan, mekegdaang pa dinilan, iin dayuni mbaal pelabu' dinilan.

10 Subay mbuta ilan adun ndi' ilan mekengita', muka' subay mbektut ilan saba' nu gembagel kelegenay peguiten nilan."

11 Saaken ku pa pagid, kagina ma'antu, nda' metuuk di telinga nu nga getaw Judea su metuud mekatag dini Kristu, mbeleng bailan? Ndi' dadema lai mesu'at! Kagina memilas su nga getaw Judea, naa su nga kana' getaw Judea, mbianan na nilan su keglegawen dinilan nu Megbebaya'. Iini mipenggulaula dun, pu' adun

mengimbegu su nga getaw Judea tu kegawen nu nga kana' getaw Judea.

¹² Naa, gembageli kepianan dig launan getaw mikpuun di kemilas nu nga getaw Judea. Pip-ianan gupia nu Megebaya' su nga kana' getaw Judea pu' nda' medawat nu nga getaw Judea su kepepianan sia dig delendeman nilan. Labi pa pepianayen sug launan getaw, sa' metektub nai kelaun nu nga getaw Judea sumakup dini Kristu ditug binaya' gebii bu' gendaw.

Su Kegawen nu nga Kana' Getaw Judea

¹³ Yamu nga kana' getaw Judea, taman talu'u diniu, kagina mitendu'u nu Megbebaya' peneliganu niin, adun ukitan ku amu mekatag dini Kristu, liliagu gupia tu sinugu'an dinaan nu Megbebaya'. Menamalu dumunut dun,

¹⁴ pu' adun sa' mesu'at, pepengimbeguun ku su samau getaw Judea, adun duun dinilani megawen.

¹⁵ Pu' sa' tiliudan nu Megbebaya' su nga getaw Judea, miseksud diniin su ngag lain bansa dinig lumbang. Sa' mpeduma puli'i nga getaw Judea, ma'niin na metubu' puli' su nga minatay.

¹⁶ Mendadi ki nga getaw Judea, kagina sakup nu Megbebaya' su nga ginepu'ay nilan, si nga Abraham, sakupen dadema su nga sapu' nilan. Pesemaan ku ilan di pan pengilak tu Megbebaya'. Sa' begay nu getaw tu Megbebaya'i sailasan di pan, daniin su tibuuk pan. Muka' ma'nia dade-mai gayu. Sa' begay nu getaw tu Megbebaya'i gangeten, daniin dadema su nga panganen.

17 Naa, ki nga getaw Judea, pesemaan ku ilan pa pagid tu panga nu gayu olibo. Duuni panganen pinutuk na, adun sumpat duni panga nu guli' olibo. Yamu nga kana' getaw Judeai panga nu guli', pu' piduma namu nu Megbebaya' tu melembu' ketubu' nu gayu pimula, sa'itada su kepepia nu Megbebaya' tu nga getaw Judea.

18 Laak dagid, subay ndi' amu mekpelabawlabaw di ngag daan panga nu gayu olibo. Ndi' amu mangya' dun, pu' panga laak amu. Kana' amui mekepepagen tu gangeten, su gangeteni mekepepagen diniu.

19 Naa, pinenggi' duuni mektalu' dayun dinaan, "Metuud, laak iini pinutuk dun su ngag daan panga kia, pu' adun sumpatan nami."

20 Sembagen ku, metuud daan, yamui suminukli di nga getaw Judea. Laak dagid iini teliudan ilan dun nu Megbebaya', pu' nda' ilan pekpetuud dini Kristu. Yamu pasi', iini nda' amu teliuday dun, pu' suminalig amu diniin. Pia ma'antu, ndi' niu pengangya', subay mendek amu.

21 Pu' sa' pinutuk nu Megbebaya' su tantu panga, sa'itada su nga getaw Judea, batik niu dun ba, sa' metalin amu, sa' ndi' amu menamal sumalig diniin, ndi' amu dadema mputuk?

22 Subay pektalentedan niu ini, sug betad nu Megbebaya', nda'i gikteb nug lelaaten tu nga getaw lilaatanen, muka' nda'i tamanen su kekpetuga'en tu getaw pituga'en. Petuga'enen gupia su nga mimilas kia getaw Judea. Laak yamu, penemalan amu niin lelaatay, sa' menamal amu sumalig tug lelaaten. Dagid, sa' ndi'

amu menamal sumalig diniin, mesu'at putuken amu niin, sa'itada teliudan amu niin.

²³ Sa' metuudan dun dadema su nga getaw Judea, sumpat ilan puli' nu Megbebaya' tu pinutukanen dun. Pu' nda'i ndi' megaga nu Megbebaya' uli'ay.

²⁴ Yamu nga kana' getaw Judea, pisamau amu di panga pinutuk di guli' olibo. Sinumpat namu tu puun nu tantu pimula, pia kana' mbantang sumpaten. Ki nga getaw Judea, melemu pailan sumpaten puli' nu Megbebaya' tu puunen, pu' ilani maa' nu tantu panga nu pimula.

Melelaat su Megbebaya' tug Launan Getaw

²⁵ Naa, Mingumpated, kig delendeman nu Megbebaya' daansama' pigbuninen, buasan ku na diniu, adun ndi' niu delendemen pu' metaas pai sinuunan niu. Iinig delendeman nu Megbebaya', pu' pia duuni nga getaw Israel mimilas diniin, ndi' maulayuni kemilas nilan, pu' memilas ilan sampay laak megela' sumakupi nga kana' getaw Judea tindu' nu Megbebaya' sumakup diniin.

²⁶ Megela' dayun megawen su tiba'an sapu' ni Israel. Nda' ba mesulat kanugdiin,
 “Ki Meglegawen, genat tu Sion, sug benwa nu nga getaw Judea.

Belengenen dayun sug launan melaat gulaula nu nga sapu' ni Israel, puun tu kemilas nilan tu Megbebaya'.

²⁷ Tinalu'en pu' menuud su pinasaden dinilan pu' tubusen en su nga sala' nilan.”

²⁸ Kagina pimilas nu nga getaw Judea su Gempia Petenday mekatag dini Kristu, kuminuntra ilan

tu Megbebaya', kaas megawen amu nga kana' getaw Judea. Laak kagina tindu' ilan nu Megbebaya' bansanen, pitailen ilan, adun menuud su pinasaden tu nga ginepu'ay nilan.

²⁹ Pu' ndi' mpalin sug delendeman nu Megbebaya'. Su nga getaw pimili'en, tendu'enen tu'u. Su nga getaw ginggaten pepiananen, pepiananen tu'u.

³⁰ Sug daan pigbetad niu, pimilas niu gupia su Megbebaya'. Nandaw pasi', mibianan na niu sug lelaaten puun tu kemilas nu nga getaw Judea.

³¹ Ma'nia dademai mbianan nilan. Nandaw mimilas ilan, kaas mbianan niu sug lelaat nu Megbebaya'. Lema' denlag mbianan pa nilan sug lelaaten ki mibianan na niu.

³² Pu' bigay na nu Megbebaya' su tiba'an getaw mbalud tu kemilas nilan, adun mbulus sug lelaaten dig launan nilan.

Pededengegen ta su Megbebaya'

³³ Ki Megbebaya', gembagel gupiai tulungen di nga getaw! Su kekesuunen, nda'i gikteben. Medalem dadema gupiai telisebutayen. Su pigdelendemen, nda' mesabut nu getaw, pia sala tawan. Nda'iduni getaw mekesabut tug betaden!

³⁴ Nda' ba mesulat kanugdiin,
"Su Kaunutan ta, ta' taway dun mai mikesuun
tug delendemanen?

Ta' taway dun mai mikektitulu' diniin?

³⁵ Nda'i kulangen, pia maika'.

Kaas, ta' taway dun mai mikegbegay diniin, adun
sia mesuli'anen?"

³⁶ Pu' kanugdiin, nda'iduni binaal, iini minaal
dun. Nandaw, nda'iduni mekuleg, iini megbaya'

dun. Muka' pa pagid, launan binaalen, iini binaalen dun, penemalan gusay pegbesaay su Megbebaya'. Kaas, enalen tain muka' pegbesaan ta di nda'i gikteben. Amen.

12

Su Kektamuy tu Megbebaya'

¹ Kaas yamu nga Mingumpated, duuni penengiin ku diniu. Pegwakil niuig lawas niu tu Megbebaya' maa' nu guliden pektetubu' pa, gilak tu Megbebaya' muka' leliagen dun iin, pu' melelaat gupia su Megbebaya' dinita. Kiai tantu kektamuy tu Megbebaya'.

² Ndi' niu dunutay sug betad nu kinilawan dig lumbang kini. Tumu' pepelinen niuig delendeman niu tu Megbebaya', adun pebegunenig betad dig delendeman niu. Mesuunan niu dayun su mauya'an nu Megbebaya', su melengas, sug leliagen dun iin muka' su tampusan kepianan.

³ Naa, kagina tinulungu nu Megbebaya' pu' bi-gayanu niin gelalu, iini pelaktagu diniu, saladua', ndi' niu pemilangayig lawas niu metaas pa di mbantang delendemen niu. Laak betang niu di ginaa niu ki sinukalay. Pebantang niui ketaas nug lawas niu tu tinawan bigay diniu nu Megbebaya' mekpuun di kekpetuud niu.

⁴ Pu' su ngag lawas ta, melauni sengkapanen, ndi' ba? Muka' lainlaini kegamit ta dun su nga sengkapan.

⁵ Ma'nia daita dema, pu' bisan melaun ita sakup ni Kristu, ma'niin salabuuk lawas ita sum-inalabuuk dini Kristu, mikpingkit ita, launan ta,

adun bisan migininisan ita, mibaluy ita salabuuk lawas.

⁶ Mendadi diadia dinita, lainlaini tinawanan bigay nu Megbebaya' mekpuun di tulungen dinita. Su tinawan ta, subay pegua'en ta. Naa sa' upama iinig bigay dini'a, metawa megwali talu' nu Megbebaya', subay megwalia lepeng tu kesalig mu.

⁷ Sa' pasi' metawa megabang, megabanga gusay. Su metau mekpetu'un, subay menamal mekpetu'un.

⁸ Sa' su mbantang mengulikseg tug dumanen, subay penguliksegenen gupia. Su metau megbegay, subay megbegay di nda'i geginugunen dun. Su meglekaunutan, subay ndi' megliawliaw. Adin su melelaat tug dumanen, subay tembusanen sug lelaaten.

⁹ Ma'antu, subay nda'i metaas mbaba' di kekpetail niu di nga samataw niu.

Teliuday niu su melaaten, muka' pektalente-nay niu su melengas.

¹⁰ Pekpinetailay amu lepeng tu petailan nu kepetedan sakup ni Kristu. Subay megbinesaay amu gupia.

¹¹ Subay ektak niui tegel niu mengimbaal, muka' gela' niui ginaa niu di kektamuy niu tu Kaunutan ta Megbebaya'.

¹² Subay leliagen amu saba' nu pedetengen ta pu' pepianan ita gupia nu Megbebaya' ditug binaya' gebii bu' gendaw.

Pektigel amu di kelegenay niu.

Penamal amu menenabi.

13 Su nga piglegetawan nu Megbebaya' mekelelaatlalaati kebetangen, pemegayay niu, muka' su nga meguliug diniu, dedialay niu.

14 Naa su mekpeleget diniu, penenebiay niu, adun pepianan ilan nu Megbebaya'. Pepianay niu ilan, ndi' niu ilan tuyuday.

15 Sa' duuni liliag gupia, salabuuk amu tug leliagen. Sa' duuni mengelaw, salabuuk damu dema tu gelawen.

16 Subay peksama niui kektagikul niu tu ngag дума niu. Ndi' amu mekpelabawlabaw. Su mekpebaba' dig lawasen, telima' niu. Ndi' niu delendemay pu' metaas pai sinuunan niu.

17 Sa' duuni mekpelaat diniu, ndi' niu iin suli'ay melaat. Iini penggulaulaan niu, sug delendeman nug launan getaw melengas.

18 Peksalabuuk amu gikteb nu megaga niu.

19 Uu Mingumpated, ndi' amu suli', bisan ta' alanduni kelaatan niu. Pegwakil niu tu Megbebaya' ki suli' dun, pu' nda' ba mesulat di Misulat Talu'en, "Kali' pektalu' su Kaunutan Megbebaya', 'Naani metau sumuli' tu nga getaw mekpelaat dig dumanen.' "

20 Tumu' maa' danu sala misulat kanugdiin, laungen, "Sa' duuni kumuntra dini'a megutem, paan mu iin. Sa' kuaun, painum mu. Sa' ma'niai penggulaulaan mu diniin, mpiid dayun gupia ditu pinggulaulanen dini'a."

21 Ndi' amu mekpedaag di melaat. Pedaag niu su melengas tu melaaten.

13

Sug Basa ta di nga Kaunutan

¹ Naa, ki nga getaw pipegbaya' nu gubirnu meglekaunutan di ngag дума, subay petuuden tailan, launan ta, saladua', pu' nda'iduni megbaya', su Megbebaya'i pigenatanen. Su nga meguit di nga getaw nandaw, pitindeg nu Megbebaya'.

² Kaas adin su memilas dinilan, pemi-lasenen su tinindeg nu Megbebaya', muka' mpelebu' anenig lawasen.

³ Pu' ndi' mendek di nga peguit di getaw su nga menggulaula melengas. Mendek dun su nga melaati gulaulanen. Subay penggulaulaan niu su melengas, adun ndi' namu mendek di meguit tu getaw. Enalen amu nilan dayun,

⁴ pu' sesugu'en ilan nu Megbebaya', adun pepianan amu nilan. Sa' upama melaat sungkini gulaula niu, tumu' mendek amu dun, pu' duun daani pegbaya' nilan bigay nu Megbebaya' silutan nilan su nga mikesala'.

⁵ Kaas, iini dunutan niu dun su nga meguit tu getaw, adun nda'i pegbiksu'an niu, kedua'en, saba' nu silut pigwakil nu Megbebaya' dinilan.

⁶ Iin dademai biadan niu dun su mendawat buis, pu' sa' metembusan nilan su ketendu' dinilan, pegebangan nilan su Megbebaya'.

⁷ Mendadi, pemegay niu di nga meguit tu getaw su mbantang begay. Sa' su nga mendawat buis, subay megbuis amu dun. Sa' su mbantang pegbesaan, subay pegbesaan niu ilan gupia, launan nilan.

Sug Basa ta tu nga Samataw ta

⁸ Ndi' amu peglibed di gutang niu. Daal da laaki mbaya' utangen niu, ki keglinelaatay niu. Pu' adin su getaw melelaat tu samatawen, megela'en dunutay su Palinta nu Megbebaya'.

⁹ Pu' duuni nga pinalinta ma'nini', "Ndi'a pegdusa, ndi'a pekpatay, ndi'a pegdaaw, ndi'a mayak tug danug samataw mu," muka' duun pa lain pinalinta. Lumbus mitingeb tu penelu'en, laungen, "Subay pekpetaila tu ngag duma mu maa' nu petail mu dig lawas mu."

¹⁰ Sa' duuni getaw lelaatan niu, ndi' niu dayun pelaatan, ndi' ba? Sa' melelaat ita tug duma ta, megela' ta dunutay su tibuuk Palinta nu Megbebaya'.

¹¹ Naa iin pa pagidi penggulaulaan niu dun, pu' misuunan niu sungu na matengi gendaw megawen ita, kaas gempia na niu pektenudan, sa'itada belengen niu sug betad niu mekpetuyang di ginaa niu. Pu' su bekna kekpetuud ta dini Kristu, maiben pa matengi gendaw megawen ita. Nandaw, kana' na maiben.

¹² Iini kebetang ta dinig lumbang, ma'niin ita medeleman maa' mitulayuni gebii, laak sungu mpupusi gebii. Sungu megendaw, pu' kana' na maiben mateng puli' su Kaunutan ta. Kaas sug betad ta mbantang di medeleman, belengen ta. Iini penggulaulaan ta, su gempia, maa' nu sundalu misangkap na lumumpak sa' medelagan na.

¹³ Subay pepian ta su gulaula ta, maa' nu getaw midelagan nu gendaw. Ndi' mpia menamal amu

megbebulek muka' megimbelu'an, ndi' damu dema mpia megdusa, ndi' amu pa pagid mpia meksinualay muka' meksesigiay.

¹⁴ Tumu' pa penunggilingay niu sug betad nu Kaunutan ta si Isukristu. Ndi' niu dunutay sug betad niu kinilawan, adun ndi' niu malap su melaat gayak niu dun.

14

Su nga Samasakup niu, ndi' niu Mpia Pegdena'en

¹ Naa, su nga sakup ni Kristu nda' pa mpanteki kesaligen, melengas penemba'en niu. Laak ndi' niu ilan sualay mekatag di gempia gulaula muka' di ndi' mpia.

² Duuni getaw, mikpuun tu kesaligen, nda'i pili'en. Su sala, kagina kulangi kesaligen, ma'aanen laak lempaan meseda'en di gaanen.

³ Naa, su kana' mesumili', ndi'en mpia peksudi'ani gendi'en ma'aani karni. Ma'antu dadema su maan laak lempaan, subay ndi'en pegdena'en su kana' mesumili', pu' pinemba' nu Megbebaya'.

⁴ Ndi' niu mpia pegdena'en su sesugu'en nug дума niu, pu' su gegalene ni metau dun sa' mitembusanen su pibaal diniin, sa' nda'. Ma'niin dadema, ndi' ta mpia pegdena'en su samasakup ta, pu' iini megbaya' dun su Megbebaya'. Muka' su samasakup ta, metembusaneni kekpetuuden, pu' me'ebangan nu Megbebaya' mekpetindeg dun.

⁵ Naa duuni getaw, delendemanen duuni gendaw pegbesaanen. Duun laungi gendaw gempia

pegbesaan, duun dademai ndi'. Duuni sala tawan, peksemaaneni nga gendaw. Saladua', subay ndi' megdua'dua'ig delendemanen dun.

⁶ Adin su getaw megbasa di gendaw, iini pegbesaanen dun, su kektamuyen tu Kaunutan ta. Adin su getaw kana' mesumili' di ka'aanen, mesuunan ta dayun pu' iin dademai aanenen dun, su kektamuyen tu Kaunutan ta, pu' mekpaladpalad dun tu Megbebaya'. Ma'antu dademai getaw duuni ndi'en ma'aan. Mesuunan ta pu' iini ndi'en ma'aan dun, su kektamuyen tu Kaunutan ta. Sa' maan, mekpaladpalad dun dadema tu Megbebaya'.

⁷ Saanan ta tetubu' pa, kana' laak itai metau dun. Muka' sa' matay naita, kana' daita dema laaki metau dun.

⁸ Pu' sa' pektetubu' paita, mektamuy ita tu Kaunutan ta. Sa' matay naita, megangag daita dema diniin. Kaas matay sa' metubu', danu Kaunutan ita.

⁹ Iini minatay muka' mitubu' puli' dun si Kristu, pu' adun meglekaunutan di nga sakupen, su nga tetubu' muka' su nga minatay na.

¹⁰ Mendadi, yamu nu nga maan laak lempaan, mauma dema pegdena'en niui samasakup niu? Yamu dema nga nda'i pemili'en, mauma dema peksudi'an niui samasakup niu? Ditug binaya' gebii bu' gendaw mengadap ita tu Megbebaya', launan ta, pu' iin dai mukum dinita.

¹¹ Nda' ba mesulat,
 "Kali' pektalu' su Kaunutan, 'Metuud ini, naani tantu Megbebaya'.
 Ma'antu dadema ini,

mektamuy dinaan su tiba'an getaw.

Muka' peglegintuuden nug launan getaw pu' naani Megbebaya'.' "

¹² Kagina ma'antu, misuunan ta pu' saladua', subay sumbag ita tu Megbebaya' mekatag di gulaulanen.

Ndi' niu Pegdaangan su Samasakup niu

¹³ Kaas, subay mesikpa' ita megigukumay. Tumu' pegdelendemen ta pa pagid ndi' ta penggulaulaan su mekegdaang tu samasakup ta.

¹⁴ Kagina suminakupu tu Kaunutan ta si Isus, mituudanu dun gupia pu' nda'iduni gaan ndi' ma'aan. Laak dagid, sa' duuni getaw batiken dun duuni ndi' ma'aan, naa ndi' mpia sa' aanenen.

¹⁵ Sa' melibuleng su samasakup niu saba' nu ka'aan niu, nda' na niu pematut sug lelaat niu diniin. Mendadi sa' meglaat su kesalig nu getaw megenti'an nu kepatay ni Kristu saba' nu ka'aan niu, subay ndi' niu aanen.

¹⁶ Adin su mipemilang niu melengas, sa' telu'en nug duma niu melaaten, ndi' niu penggulaulaay.

¹⁷ Pu' su ka'aan ta muka' keginum ta, nda'ig labeten tu Kaglekaunutan nu Megbebaya'. Iin daig duuni pantagen, su kekesuun, su gempia ginaa muka' sug leliag mikpuun da tanan tug Balakat nu Megbebaya'.

¹⁸ Sa' duuni mektamuy dini Kristu ma'nia, naa leliagen dun su Megbebaya', muka' pegbesaan dadema nu ngag duma getaw.

¹⁹ Kaas, subay penemalan ta penggulaulaay su mekegbegay pianan ginaa muka' su mekepaiseg di kesalig ta dini Kristu.

²⁰ Ndi' niu dayun mpeglaatan su pegbaalen nu Megbebaya' dialem ginaa nu samasakup niu saba' nu gaan. Mesu'at aanenig launan ginis gaan, laak ndi' ma'aan su mekegdaang di samasakup ta.

²¹ Gempia na niu belengan aanayi karni, peginum muka' penggulaulaay bisan ta' alandun, sa' mekegdaang di samasakup niu.

²² Adin su mituudan amu dun mikpuun tu kesalig niu dini Kristu, pegbuni niu deli', pu' yamu laak nu Megbebaya'i mekesuun dun. Ndi' niu deli' pesuunay su nga samasakup niu. Pektalentenay niu ini, leliagen su getaw sa' nda'i pegbiksu'anen di penggulaulaanen, su kebaalen dun di gempia ginaanen.

²³ Laak dagid, sa' duuni getaw, migdua'dua' dig delendemanen su gininisan penganenen, dayun aanenen, ukuman nu Megbebaya', pu' nda' sekat di kesaligen su pinggulaulanen. Adin su penggulaula nu getaw nda' peksekat di kesaligen, iini sala'.

15

Subay Peleliagen ta su ngag Duma ta

¹ Naa, ita nu nga meligeni kesaligen, subay ebangan ta su nga samasakup ta nda' pa mpanteki kekpetuuden. Subay ndi' ta baalen sug leliagen dun sug lawas ta.

² Tumu' penggulaulaan nug launan ta sug leliagen dun su nga samasakup ta, adun megiseg dai kesalig nilan.

³ Pu' bisan si Kristu, nda' metubu' adun pepi-ananeng lawasen. Nda' ba mesulat kanugdiin, "Uu Megbebaya', sug badas dini'a, libaneg dinaan." Kaas ma'antu midawat ni Kristu su sudi' nu getaw tu Megbebaya'.

⁴ Naa, iini sinulat dun kanugdiin sug launan Misulat Talu' nu Megbebaya', pu' adun metitulu' ita. Pektitulu' dinita, adun metau daita dema mektigel tu mbianan ta, muka' adun mengulikseg ita mekpedateng tu kepia dinita gusay.

⁵ Kagina su Megbebaya'i pikpuunan nu kektigel muka' nu kegulikseg, penenebiin ku diniin, begayen diniu baalen niu lendasan niu su pigbetad ni Kristu Isus, adun meksalabuuk amu, launan niu.

⁶ Iini penenebian ku amu dun, peksalabuukan niu penalay su Megbebaya', su Gama' nu Kaunutan ta si Isukristu muka' su pektemuyenen.

Pitendayan dadema su nga Kana' Getaw Judea mekatag dini Kristu

⁷ Kaas subay penemba'en niu su nga samasakup niu, maa' nu kenemba' diniu ni Kristu, adun mpenalan su Megbebaya' muka' mpegbesaan dadema.

⁸ Pu' talu'u diniu, kini si Kristu, iini ibanganen dun su nga getaw Judea, adun paita'en dinilan pu' meseligan su Megbebaya', pu' pinuud nu Megbebaya' su pinasaden kanugdiin tu nga ginepu'ay nilan.

⁹ Muka' iin dademai ibanganen ilan dun, adun su nga kana' getaw Judea, penalan nilan muka' pegbesaan nilan su Megbebaya' meksekat dig lelaaten dinilan. Nda' ba mesulat kanugdiin, "Kaas, uu Kaunutan, enalen nami ya'a, naan sampay su nga kana' getaw Judea. Enalen nami muka' pegbesaan nami ya'a dig bebat."

¹⁰ Muka' misulat da pagid, laungen, "Yamu nga kana' getaw Judea, subay leliagen amu, sampay su piglegetawan nu Megbebaya'!"

¹¹ Muka' misulat pa pagid, laungen, "Yamu, launan niu kana' getaw Judea, enal niu su Megbebaya'.

Yamu nug launan getaw, enal niu iin!"

¹² Duun pagidi sinulat ni Isaias dengantu, laungen,

"Duuni sapu' ni Isai metua' pa.

Metua' adun meglekaunutan tu nga kana' getaw Judea.

Pekpedetengen nilan pu' iin dayuni Meglegawen dinilan."

¹³ Naa penenebiin ku tu Megbebaya', su pigenatan nu pedetengen ta, pu' begayen diniuig leliag niu di nda'i tamanen muka' pianan ginaa saba' nu kesalig niu diniin. Iini menenabiu dun, adun megiseg pai pedetengen niu puun di ginuung nug Balakat nu Megbebaya'.

Su Kenluksad dun su Sinulat ni Pablo

¹⁴ Yamu nga Mingumpated, mituudanu dun gupia pu' mekesuun amu getaw, metaas nai

sinuunan niu mekatag di Megbebaya', muka' metau namu mektinikukay.

¹⁵ Pia ma'antu, naan, duuni pinluksadu su-latay diniu adun mektegyungu diniu. Ma'niin minibelu'u sumulat dun diniu, pu' bigayanu nu Megbebaya' pegbaya',

¹⁶ adun mbaalu sesugu'en ni Kristu Isus, eban-gan ku su nga kana' getaw Judea. Maa' da nug baalen nug belian ki gabangu dinilan, pu' ukiten ku dinilan su Gempia Petenday genat tu Megbebaya', adun sa' metuudan ilan dun, mbaalu ilan maa' nug betang gilaku tu Megbe-baya', telima'enen muka' pigwakil diniin nug Balakaten.

¹⁷ Kagina suminalabuuku dini Kristu Isus, sa' penggulaulaan ku su pebaal dinaan nu Megbe-baya', leliagenu dun sug baalen ku.

¹⁸ Pebelu'en kui ginaw pu' ukiten ku diniu su pipenggulaula laak dinaan ni Kristu, egaken ku su nga kana' getaw Judea mekpetuud tu Megbebaya'. Pipenggulaulanen dinaan pebian di tinalu'u muka' di pinggulaulau.

¹⁹ Kia, pipenggulaula di pegbaya' nug Bal-akat nu Megbebaya', pu' bigayanu niin ginu-ung muka' pibaalen dinaani mekesalebu' tu'us. Kaas, genat tu Jerusalem sampay ditug Ilirico, mipanawu, gila'u pegukit su Gempia Petenday mekatag dini Kristu.

²⁰ Mauya'an ku gusay pengukitay su nga getaw di Gempia Petenday ditu ngag benwa nda' pai mekedengeg mekatag dini Kristu, adun ndi'u maukitan su ngag daan minayan ukitay nug duma.

²¹ Nda' ba mesulat kanugdiin,
 “Maita' nu nga nda' siben ukity mekatag diniin,
 muka' mesabut nu nga nda' mainsan meke-
 dengeg dun.”

Sug Delendeman ni Pablo Tumukaw diag Roma

²² Naa kia mai tatap mekebelabag dun dinaan pangay ditu niu.

²³ Nandaw, kagina mitubus sug baalen ku di ngag benwa kini, muka' miniben nai taun mauya'an ku tumukaw ditu niu,

²⁴ pedetengen ku mekita' ita. Mauya'an ku, sa' mesu'at, tumukawu dia niu nga santa' gebii, sa' mekangayu ditug España. Dayun sa' mekek-salabuuk ita sampay mawa'ig buga'an ku diniu, sa' mesu'at, ebangan niau pelum di kebundasu ditug España.

²⁵ Laak megunau meditu Jerusalem nandaw, adun eteden kui gamut ditu nga piglegetawan nu Megbebaya' dia.

²⁶ Pu' su nga pikumpulan nu nga sakup dini Macedonia muka' Grecia, delendeman nilan, melengas pegemutan su nga gempusuk getaw di nga piglegetawan nu Megbebaya' ditu Jerusalem, kaas piwit nilan dinaan.

²⁷ Laak kia, danilan da delendeman. Ma'niin duuni gutang nilan ebangan su nga samasakup nilan nga getaw Judea ditu Jerusalem, pu' mipeduma ilan di kekpepia nu Megbebaya' di nga getaw Judea, bena' duuni nga getaw Judea migukit dinilan mekatag dini Kristu.

²⁸ Naa, sa' metubus nai tuyu'u ditu, sa' metu-lun ku gela' su ginamut tu nga samasakup ta ditu,

sukatu dayun mpanaw, pangay ditug España. Mapitu dayun dia niu.

²⁹ Sa' matengu ditu niu, naa mesuunan ku pepianan ita gupia ni Kristu di nda'i kulangen.

³⁰ Naa, Mingumpated, kagina suminalabuuk ita di Kaunutan ta si Isukristu, muka' bigay dinita nug Balakaten ki keglinelaatay ta, penengiin ku diniu, peksalabuukay niau penenebiay tu Megbebaya',

³¹ adun megawenu di kegleget sia dinaan nu nga ndi' mekpetuud dini Kristu ditu Judea. Penenabi damu dema, metelima' nu nga piglegetawan nu Megbebaya' ditu su gabangu dinilan.

³² Penenabi amu padun, matengu dia niu sa' mauya'an nu Megbebaya', muka' leliagenu sampay mpiananu di keguliugu dia.

³³ Naa, penenebiin ku tu Megbebaya', su puun gupia nu pianan ginaa, megduma iin diniu, launan niu. Amen.

16

Su Kesambay ni Pablo tu nga Samasakupen

¹ Naa, ki mimated dinita si Febe, pailalau diniu, iinig libun megabang ditu pikumpungan nu nga sakup dia Cencrea.

² Kagina sakup nu Kaunutan ta, melengas penemba'en niu iin mbantang tug betad nu piglegetawan nu Megbebaya'. Pia ta' alanduni mekpaingabang dun diniu, ebangay niu iin, pu' migabang gupia tu melaun getaw sampay dinaan.

³ Naa, sambay niau dinilan senlangan si Priscila muka' si Aquila, ngag limbangu megukit di Gempia Petenday mekatag dini Kristu Isus.

⁴ Piksaliununganun nilan di kebinesaan ku. Gempia gupiai ginau dinilan. Gempia dademai ginaa dinilan nug launan pikumpulan nu nga sakup ni Kristu di nga kana' getaw Judea.

⁵ Sambay da niau dema tu nga sakup mekpungun lelayun diag balay ni nga Aquila.

Sambay da niau pagid tu petailen ku si Epeneto, sug bekna suminakup dini Kristu di tibuuk prubinsya Asia.

⁶ Sambay niau dini Maria, su minimal megabang diniu.

⁷ Sambay da niau dema dinilan senlangan si Junias muka' Andronico, nga samau getaw Judea muka' dumau dia pirisuan. Megdedengeg ilan di nga peneligan ni Kristu. Miguna dailan dema dinaan sumakup dini Kristu.

⁸ Sambay niau tu petailen ku si Ampliato, su sumalabuuk tu Kaunutan ta.

⁹ Sambay niau dini Urbano, sug limbangu dadema mangay megukit di Gempia Petenday mekatag dini Kristu. Sambay da niau dema dini Estaquis, su petailen ku sambatu.

¹⁰ Sambay pa niau pagid dini Apeles, su mitekad nai kesakupen dini Kristu. Sambay niau tu nga gapen ni Aristobulo.

¹¹ Sambay niau dini Herodion, su samau getaw Judea. Sambay niau dadema tu nga sakup ni Kristu di nga gapen ni Narciso.

¹² Sambay pa niau pagid dini nga Trifena muka' Trifosa. Minimal ilan megabang tu

Kaunutan ta. Sambay niau dini Persida, petailen ku dadema sambat. Minamal dadema megabang di Kaunutan ta.

¹³ Sambay niau dini Rufo, su migdedengeg di nga megukit di Gempia Petenday mekatag di Kaunutan ta, sampay su gina'en, pu' pilepengu niin bata'en.

¹⁴ Sambay da niau pagid dini Asincrito, si Flegonte, si Hermes, si Patrobas, si Hermas, sampay su ngag дума nilan kepetedan ta.

¹⁵ Sambay niau dinilan senlangan si Julia muka' Filologo, si Nereo muka' su pateden libun, sampay dini Olimpasi muka' dig launan piglegetawan nu Megbebaya' дума nilan.

¹⁶ Naa, sa' mekpungun amu, pegdedialay amu, maa' nug dedial niu di gapen niu. Sinambay amu nug launan pikumpungan nu nga sakup ni Kristu dini dapit.

Katapusan Titulu'

¹⁷ Naa, taman talu'u diniu, Mingumpated, ki nga mekpesuay di nga sakup nu Megbebaya' muka' mekpedua'dua' di kekpetuud nu nga sakup, penengiin ku diniu, peglengilamay niu ilan. Ma'nia, kuminuntra ilan di gempia tinitulu' diniu. Pegliaw niu ilan gusay!

¹⁸ Pu' kana' nu Kaunutan ta si Kristu su pektemuyen nilan, pu' iin laaki pituud nilan, su gayak nug lawas nilan. Kagina metawakal ilan, muka' saba' nu kekpenalenal nilan, buus melimbungan nilan su nga kulangi kesabuten di metuud.

¹⁹ Yamu, migdedengegi kedunut niu tu Gempia Petenday, kaas liliagu dun. Mauya'an ku metaasi

tinawan niu di kekesuun, muka' megleglud diniui melaat.

²⁰ Su Megbebaya', su pikpuunan nu pianan ginaa, ndi' na maiben, daagenen si Satanas mekatag diniu.

Naa, penenebiin ku, mbianan niu lelayun su tulung nu Kaunutan ta si Isus.

²¹ Naa sinambay amu ni Timoteo, sug limbangu. Sinambay damu dema ni Lucio, si Jason muka' si Sosipatro, nga samau getaw Judea.

²² Naan si Tercio, su suminulat di surat kini, sinambayu amu, pu' samasakup daita.

²³ Si Gayo, su gapu' balay tinuunan ku, tanda' pikumpungan nu nga sakup dini, si Erasto dadema, su trisuriru dig lunsud kini, muka' si Cuarto mimated dinita, sinembayan amu nilan gela'.

²⁴ [Penenebiin ku mbianan niu lelayun, launan niu, su tulung diniu nu Kaunutan ta si Isukristu. Amen.]

Su Kepededengeg tu Megbebaya'

²⁵ Naa su Megbebaya', melengas enalen ta muka' pegbesaan ta. Iin su mekepepagen tu kekpetuud niu, mbantang tu Gempia Petenday pigukitu mekatag dini Isukristu. Mekepepagen tu kekpetuud niu mbantang dadema tu metuud miniben na pegbuniay, laak nemun biwasan na.

²⁶ Nandaw ki metuud kini, pisuun na pibian di nga sinulat nu nga pimuunan nu Megbebaya' begudiin. Pisuun di nga tiba'an bansa puun tu sugu'an nu tantu Megbebaya', adun metuudan duni tiba'an getaw.

²⁷ Mendadi, gempia ta enalen muka' pegbe-
saan su Megbebaya', su mekesuun dig launan.
Enalen tain mekatag dini Isukristu di nda'i
gikteben! Amen.

Daal daitu.

Pablo

**Kig Begu Pasad: Ki talu' nug megbebaya'
(Bagong Tipan: Maayong balita alang
kanimo)
Subanen, Central: Kig Begu Pasad: Ki talu' nug
megbebaya' (Bagong Tipan: Maayong balita alang
kanimo) New Testament**

copyright © 1993 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Central Subanen

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

e39efc58-c45f-53c6-990e-d3cd833e20b4